VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSAGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANACS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8105. szám | Szerda, 1971. április 14. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk
IV. oldalán

- A dél-vietnami hazafiak bekerítették a 6. amerikai-saigoni tüzérségi támaszpontot
- A Bolgár KP Központi Bizottságának plenáris ülése

Jó volt a „kezdősebesség" a gépkocsi-szállításban

Az autóval történő szállitás volumene, mint általában a forgalom, a termelés fejlődésével párhuzamosan nő.

Megyénkben, a közuti forgalmat a gazdasági egységek saját szállitoeszközei mellett, az Autó-Szállitmányozási Vállalat gépkocsiparkja bonyolitja le a vallalatnál erre az évre a szállitások volumenének 30 százalékos növelését irányozták elő. Ezt elsősorban a meglévő kapacitás jobb kihasználásával kell elérniök.

Az év első negyedében sikeresen dolgoztak, tulszárnyalták a terv minden lenyeges mutatóját. A tonna-tervet 37 százalékkal haladták tul, a konvencionális tonna-kilométernél pedig 103,7 százalékos megvalósitást értek el. Az elmult év hasonló időszakához képest 99.000 tonnával több anyagot mozgattak, ami 41 százalékos növekedést jelent. Az emlitett időszakhoz viszonyitva most kevesebb gépkocsijuk van. Igaz, több nagy teherbirásu. Számos 3 tonnás kocsit 5 tonnással, vagy 8 tonnás vagonpótkocsival helyettesitettek. 60 tonnával nőtt igy a kapacitás, de ez egymagában meg távolról sem biztosithatta volna az évnegyedi megvalósitást.

A gépkocsipark magasabb foku kihasználását a második váltás kiterjesztésével értek el, valamint azzal, hogy a karbantartó mühelyekben háromváltásos munkára rendezkedtek be. A kétváltásos munkanap hatékonyságát bizonyitja annak az önkiürítő kocsival közlekedő 21 brigádnak az eredménye, amelyek a Mercei Épitő-Szerelő Vállalatot naponta 7—23 óra között szolgálják ki. Ezeket a brigádokat március folyamán létesitették és oroszlánrészük volt a negyedévi túlteljesitésében. A Szállitmányozási Vállalat vezetősége nyilvánvalóan levonta a következtetést és a jövőben még inkább kiterjeszti a második váltást.

A rakodások miatt a megengedettnél sokkal több időt vesztenek a tehergépkocsik. Az időveszteség nem büntethető fekbérrel. A Szállitmányozási Vallalat április elejétől a hosszabb távon közlekedő tehergépkocsikba tahográfot szerelt fel. Ez papirra rögziti a szállitási és veszteglési időt, a megtett ut hosszát és a sebességet a különböző utszakaszokon. A rendellenességeket könnyen leolvashatja a vállalat forgalmistája. Az uj ellenőrzési forma hozzájárul a szállitató és a szállitó felelősségérzetének növeléséhez.

Emlitettük, hogy a Szállitmányozási Vallalat munkaközössége az első évnegyedben elérte, sőt tul is haladta a tervezett mutatoszamok szintjét. Am a valóságos értékek nem minden esetben megfelelőek. a vállalat vezetőségének sok még a tenrivalója. A gépkocsipark kihasználása a tervezett 75 százalék helyett 77 százalékos volt, de a lehetőségeket még mindig nem használják ki, igen sok a huzamosabb ideig tarto javitas. Hiba a nem megfelelő cserealkatrész-ellátás is. Ennek ellenére sem engedhető meg, hogy egy jármü félesztendőt vesztegeljen apro cserealkatrészek hiánya miatt.

Gyenge volt a szállitási kapacitás kihasználása is. Ez a sok üresjáratnak és a nem teljes megterhelésnek tulajdonitható.

A soron következő tavaszi-nyári időnyben érezhetően nő majd az elszállitásra kerülő anyagmennyiség. Az Autó-Szállitmányozási Vállalat munkaközösségének még inkább alkalma lesz a belső tartalékok hasznositására.

FEKETE GEZA

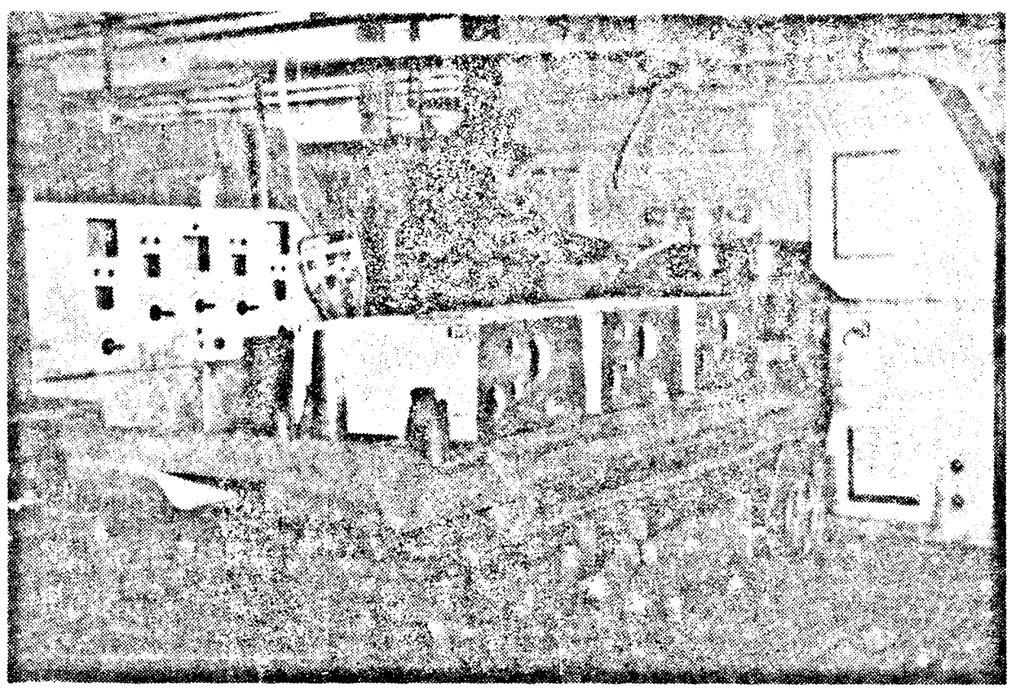

A Szerszámgépgyárban a képünkön látható korszerü marógépen munkálják meg az esztergapadok vázát.

(GORÓ GÁBOR felvétele)

MEGYÉNK GÉPESITŐINEK CÉLKITŰZÉSE:

• a jövedelmezőség fokozása
• magas hektárhozamok

1971 januárjában megyénkben is létrejött a Mezőgazdaság-Gépesitési Vállalat, mely az önálló gazdasági ügyvitel elve alapján müködik. Vallalatunk keretén belül, a meglévőkön kivül, még tiz gépesitési állomást alakitottunk. Igy a husz szövetkezeti tanács tevékenységi körzetébe tartozó termelőszövetkezetek földterületének megmunkálása, ellenőrzése, a kitüzött terméseredmények megvalósitása, a multhoz viszonyitva lényegesen javul. Minden mezőgazdasági termelőszövetkezetben gépesitési alegységet szerveztünk, amely a kihasználás és karbantartás céljából egyesiti mind saját, mind pedig a szövetkezet eszközeit, és ily módon az illető gazdaság mechanikai részlegének szerepét tölti be. A szövetkezet farmjain és brigádjaiban a munkálatok optimális időben való végzése érdekében gépkezelőkből és szövetkezeti tagokból állandó munkaalakulatokat létesitettünk. Ezek átvettek bizonyos területet és a vetéstől a termés betakaritásáig, raktározásáig felelnek egész tevékenységükért. A gépesitési alegységek biztositják a gabonanemüek, az ipari növények, a zöldség, szőlő és gyümölcstermesztés gépesitését, valamint az állattenyésztési, a szállitási, az öntözési és a talajjavitási munkálatok zökkenőmentes elvégzését. Hatékonyan hozzájárulnak a termelési folyamatok villamositásához és a szövetkezetek által igényelt bármilyen munkákhoz is.

Vállalatunk gépkezelői már ez év elejétől a legjobb minőségü munkákra, a jövedelmezőség fokozására és az önköltség csökkentésére törekedtek. Elhatározásukat mi sem bizonyitja jobban, mint az a tény, hogy negyedévi jövedelmi tervüket 1,8 millió lejjel tetézték. E megvalósitásokhoz kivétel nélkül mind a husz gépesitési állomás munkaközössége hozzájárult. A legjobb teljesitményt a szentannai, a nagylaki és a neudorfi állomások gépkezelői nyujtották. Az sem kerülte el figyelmünket, hogy a gépi felszerelések ésszerü kihasználásával a minimálisra redukáljuk a költségeket. Ennek tudható be, hogy az előirányzott 37,5 millió lejes költséggel szemben csupán 36,9 milliót használtunk fel. E téren a pécskai, a világosi és a nagylaki állomás gépesitői a példamutatók.

A mezőgazdaság-gépesitési vállalatok dolgozói anyagi érdekeltségének fokozásáról szóló határozat életbe léptetésével az eddig eltelt időszakban pozitiv eredményeket mutattunk fel.

Az, hogy közvetlenül érdekeltek a termelésben és az akkord munkák elvégzéséért járó bérnek csupán 80 százalékát kapják év közben, arra serkentette a gépesitőket, hogy a legjobb minőségü agrotechnikai munkák elvégzésével ne csupán a termelőszövetkezetek tervelőirányzatainak megvalósitására, hanem tulszárnyalására törekedjenek. Ez, valamint az a tény, hogy a traktoristák a határozat értelmében az ünnepnapokon végzett munkálatokért bizonyos számu fizetett szabadnapot a szövetkezeti terv tulszárnyalásáért pedig terményt és pénzbeli juttatást kapnak, pozitiven befolyásolta a tavaszi munkák végzését is. A kisebb tevékenységi körzetben dolgozó gépesitési állomások idejében biztositották a szükséges üzemanyagot. A vetési idény beinditása előtt végeztek a gépi felszerelések javitásával. Átfogóbb ellenőrzést gyakorolnak a szántóföldeken és igy sikerült április 11-ig 23 384 hektáron végezni a tavaszi kulturák vetésével. Jelen pillanatban a gépkezelők folytatják a répa, a burgonya földbe juttatását, valamint a napraforgo és kukorica vetésterületének előkészitésével foglalkoznak. A tavaszi munkálatokban a traktoristák nem kiméltek semmilyen erőfeszitést és a vasárnapokat is magágy előkészitésre, vetésre használták fel. Példamutatók a kampányban a pécskai, a nagylaki, a kürtösi állomások gépészei, akik a mennyiségi teljesitménnyel egyidőben minőségi munkák végzésére törekednek. Vállalatunk és gépállomásaink munkaközösségének egyöntetü elhatározása, hogy mindent elkövessen a jövedelmezőség fokozása és a magas hektárhozamok elérése érdekében.

MILITARU LIVIU,
a Megyei Mezőgazdaság-Gépesitési Vállalat közgazdásza

Sarló utca ötvenegy

SZÜLŐFÖLDEM

85 éve érkezett „földi utjára" Tóth Árpád, a szép-szomoru versek költője, a nagy impresszionista, a Nyugat-nemzedék kiemelkedő tagja. Városunkban, Aradon látta meg a napvilágot, a Sarló utcában ringatták bölcsőjét, itt tette meg első lépéseit az apró szobákban s kertjükben kiterjesztette rá védő karját az öreg diófa. Szülővárosához azonban csak élete első éveinek nagyon is elmosódó emlékei kötik, mert édesapja, Tóth András, a nyugtalan vérü szobrász Debrecenbe költözik. A felnőtt költőt mégis élete végéig kiséri Arad emléke, melynek csak egyetlenegy utcáját ismerte, de ott „arany a homok", mert ez a szülőföldet jelenti számára. S a szelid huru, érzékeny lelkü költő szivesen pihen el ezeknek az első napsugaras éveknek halvány emlékein, mintha vigasztalást, kárpótlást nyujthatnának neki életének kietlen pusztájában:

„Ó Sarló utca ötvenegy: regék
Kacsalábán forgó királyi vár,
Emlékeim lágy fészkét rakni még
Jut vályogodból egy csipetnyi sár?"

Édesbusan mereng föl előtte a legzsengébb gyermekkor képzeletvilága, mely „fájó büszkeségéhez és vigaszához". Aradhoz köti. S az áprilisi széllel, e „vig örök suhanccal" a világra érkező költőnek egész életutján szüksége volt erre a vigaszra. A halkszavu elégiák költőjének tollát nem a modorosság vezette — ahogy azt a multban akarták elhitetni róla —, hanem a kapitalizmus léleksorvasztó nyomorában igazságtalanul a peremre taszitott ember számkivetettségének szomoru érzése. Ebben a világban, amelyben nem jutott több a költőnek egy darab odavetett kenyérnél, s egy bus fanyar kis odunál, hiába akart fényként ragyogni, hamar meg kellett győződnie róla, hogy „lobogni lélekkel haszontalan próba". De ő mégis becsülettel vivja meg harcát „hiénák és sakálok között", minden évben megujuló kedvvel köszönti kedvenc évszakát, a tavaszt, mintha a rügyező fáktól, az ébredő természettől maga is ujjászületne, friss erőre kapna. „Ő élet, élet, élet, Március! S konok trónusán reszket a Halál!" — köszönti életének és költészetének csucspontján, 1919 tavaszán a Tanácsköztársaságot. A proletár forradalom bukásával azonban a költő rövid ideig tartó lelkesedésének tüze gyorsan ellobban, öröme ellillan. Ifjusága ezentul már csak „hervadó kankalin-csokor", élete „fakó robot és kénytelenség". A lelki válsággal küzdő költő hiába keresi, sohasem találja meg a „lélektől-lélekig" vezető utat s ugy érzi, hogy „szelid dalát" nem érti meg kora, a „garázdán káromkodó és nyers dalu jelen". S ha olykor mégis ugy érzi, hogy neki is joga van fényként lobogni a világban, elhervasztja vágyát a testét-lelkét sorvasztó halálos betegség, mely évről évre közelebb viszi a végső megsemmisüléshez. „Lehet-e repülni annak, ki teste rabszolgája lett?" — kérdi kétségbeesetten, de egyben szomoru beletörődéssel is: lassan szétszéllednek vágyai, csak fekszik „megadva, békén, resten", egyedül abban reménykedve, hogy „Majd egyszer..." „Máskor..." „Szebb időkben" megértik és megbecsülik müvészetét.

Most — 85 évvel születése és 43 évvel halála után — eljött a kor, amelyben „visszacöbben szivünk" a költő szelid dala felé, s ahogy ő remélte: megértjük halk szavát. S bennünket, aradi olvasókat, irodalomkedvelőket, büszke örömmel tölt el, hogy városunkat vallhatja szülőföldjének a magyar irodalom legnagyobb elégiaköltője és egyik legjobb müfordítója.

BRAUCH MAGDA

Lapunk III. oldalán:

LÁNYOKNAK,
ASSZONYOKNAK

A Román Kommunista Párt következetes harca a munkásosztály egységének megteremtéséért

A romániai munkásmozgalmat — több mint kilenc évtizeddel ezelőtti megjelenése óta — a sorai egységének megvédéséért folytatott harc jellemezte. A munkásmozgalom egysége különben olyan objektiv szükségszerüség, mely magából a proletariátusnak, mint különálló osztálynak a fejlődéséből fakad és nélkülözhetetlen feltétele a proletariátus ügye győzelmének.

A munkásmozgalom megoszlásának felszámolása országunkban, 1921 után bonyolult és hosszas folyamatot igényelt, mely alatt a munkásosztály az egység helyreállitásáért harcolt. E harc élén a Román Kommunista Párt állt, mely már megalakulásától kezdve azzal fordult a többi munkáspártokhoz, hogy teremtsék meg a közös harci arcvonalat. Az akcióegység helyreállitásának folyamata hosszan tartó és komplex volt. Ez azokkal a nehézségekkel magyarázható, melyek a több munkáspárt (olykor két, máskor három, vagy éppen négy), létezésének a harci eszközökről, taktikáról és stratégiáról vallott különböző felfogásoknak, a Szociál-Demokrata Párt reformista vezetői ellenállásának és, néha, egyes kommunista vezetők szektáns álláspontjának tulajdonithatók.

Az RKP alakuló kongresszusa után egy esztendővel már létrejött egy másik munkáspárt, azután a szakszervezeti és ifjusági mozgalom megoszlása következett. Az RKP, felismerve e helyzet negativ következményeit, számos alkalommal fordult a szociál-demokrata, a szocialista szervezetekhez és azok tagjaihoz, a szakszervezetekhez, az ifjusági és női szervezetekhez, valamint más munkás csoportosulásokhoz, hogy megteremtsék az egységfrontot. Az RKP dokumentumaiban rámutatott azokra a sulyos következményekre, melyekkel a megoszlás folytatása járhat. „Ha ma a munkásosztály nem vonja össze sorait — mutatott rá az RKP KB egyik kiáltványa —, azok a csapások, melyeket kapni fog, az elszigetelt szervezetek ellen fog irányulni és igy a proletariátus szervezett teste semmisül meg apránként".

Az akcióegység megteremtésében fontos szerepe volt a munkások — kommunisták, szocialisták, szociáldemokraták és a pártonkivüliek egymáshoz való közeledésének a forradalmi harcok tüzében. Ugyanilyen jelentőséggel bir a munkásosztály politikai érettségének növekedése, az ideológiai tisztázódás folyamatának felfelé ivelő fejlődése, a Szociál-Demokrata Párt reformista elemeinek és egyes téves gyakorlatának leleplezése, az olyan szektáns nézetek és jelszavak felszámolása, melyek nem voltak összhangban a román valósággal, s melyek az RKP soraiban jelentkeztek. E jelenségek közvetlen, azonnali következményei voltak az egységes front alapján megszervezett sztrájkmozgalmak: 1925—1928 között: a resicai, Titan—Nădrag—Călan-i fémipari munkásoké a Piatra-Neamț-i, Nehoiu-i, Cimpulung Moldovenesc-i, marosvölgyi famunkásoké, a bukaresti nyomdászoké és más munkás kategóriáké. Ugyanide sorolhatjuk azt is, hogy az 1926-os bukaresti községi választásokon az RKP és a Szociál-Demokrata Párt együtt vett részt és azt, hogy az 1927-es parlamenti választásokon együttműködés jött létre az RKP és a Szociál-Demokrata Párt között. Ez alkalommal a Szociál-Demokrata Párt egyes tagjai a munkás-paraszt blokk listáin jelölteték magukat Nagyváradon, Temesváron, Marosvásárhelyen, Focșaniban.

Az 1929—1933-as nagy gazdasági válság körülményei között az RKP megsokszorozta erőfeszitéseit az egységfront megteremtése érdekében. A lupényi bányászok 1929-es sztrájkharcai, de főként a kőolajipari és vasuti munkások 1933-as januári-februári nagy osztályecsatái jelentős helyet foglalnak el az akcióegység megteremtésének folyamatában. E harcok során az akcióegységet a munkások teremtették meg, tehát megvalósitása alulról történt, az egységfront alapján.

1933 után az RKP folytatta tevékenységét annak érdekében, hogy egy tágabba tömörüljön az összes munkás- és demokratikus erőket, az akcióegység alapján, közös harci arcvonalba, a fasizmus ellen, a szabadság és a nemzeti függetlenség megvédéséért.

1934 őszén az RKP ismételt inditványára megszületik az RKP, az SZDP, a Munkaszövetség és az Országos Antifasiszta Bizottság (az utóbbi kettőt az RKP irányitotta) közös arcvonala. A

IONIȚĂ ȘTEFAN,
a Ștefan Gheorghiu Társadalompolitikai Akadémia tanársegéde

(Folytatása a III. oldalon)

A dicsőség órájában

Hétfőn délután 6 órakor az Aradi Állami Szinház nagytermében rendhagyó előadást láthatott az aradi közönség. A Vagongyár szakszervezetének mükedvelő együttese pártévfordulót köszöntő, egész estét betöltő müsorral lépett szinpadra. Pártunk megalakulása 50. évfordulójának megünneplése egybeesett a szocialista versenyben élenjáró dolgozók köszöntésével. Vagongyári dolgozók ültek a nézőtéren, és ők voltak azok is, akik a mindennapi munka fáradtsága után időt tudtak szakitani maguknak a mükedvelésre.

(Folytatása a II. oldalon)

Fába faragott, vászonba szőtt világ

Mielőtt felkerestük dr. Focșa Gheorghet, a bukaresti Falumuzeum igazgatóját, végigjártuk a Herăstrău tó partján, mintegy tiz hektáron elterülő „falut", benyitottunk házaiba, templomába, megnéztük a letünt századokat idéző munkaeszközöket. Álldogáltunk a diszesen faragott kapuk és tornácok előtt, megcsodáltuk a szines szötteseket, himzéseket. Nem is diszek ezek, hanem egy egész világ, mely varázserővel hat a szemlélőre.

Fába faragott, vászonba szőtt világ!

Hol vannak a határai ennek a világnak, s mi mindent ölel magába? Középpontjában természetesen az a környezet, az az élményanyag áll, amely a nép lelkébe vésődött emberemlékezet óta: az erdők növény- és állatvilága, legendáshirü betyáralakjai, ballada-hősei. S ez a világ sokat bővült nemzedékről nemzedékre, az egymást váltó pásztorgenerációk végtelen során át. A szemlélt és megélt környezet szimbóluma a régmult időknek. A kiállitott mintegy 22.000 tárgy alkotójának mélységes humanizmusát, természetszeretetét tükrözi a tulipán, a fenyő, a virágkoszoru, a sziv, meg az ember a szötteseken és a faragásokon.

— Aki értő szemmel nézi ezeket a tárgyakat, rádőbben arra, hogy ez a müvészet évszázadokon át teremtődött, ősi törvényektől van meghatározva. Ugyanazoktól a törvényektől, melyek nyelvünket, dalainkat, szokásainkat kifejező eszközeinket sajátosan nemzetivé formálták — mondta később dr. Focșa Gheorghe, a Falumuzeum igazgatója.

Ezért nő ki sokszor szivből a virág és nem a ládából vagy a vázából a faragásokon, a szötteseken. A máramarosi kapukra faragott fa, a vászonra himzett fenyőág őseink sokezeréves világképét őrzi, jelképezve az életet. A levél szintén ősi lélekszimbólum. S igy sorolhatnánk a jelképeket s oldalakon keresztül magyarázhatnánk tartalmukat. A nép fantáziája, alkotó kedve kimerithetetlen.

A muzeum, mely magábavéve felmérhetetlen értékü kincstár, az utobbi időben mintegy 1300 tárgygyal bővült: Rădăuț-i szőnyegek, máramarosi, moldvai, dél-olténiai népviselet gazdagitja a páratlan gyüjteményt.

— A meglévő 70 különböző tájegységet tükröző gazdasági udvar mellé másik kettőt épitünk: Hátszeg vidékéről és a Sebesi hegységből származó épületeket. A népmüvészet és a munkaeszközök gyüjteménye egésziti ki és teszi teljessé ezeket a XVI.-XVII. századba visszanyuló háztartásokat — tájékoztatott bennünket dr. Focșa Gheorghe igazgató.

Megtudtuk, hogy a harmincöt éves Falumuzeum területén az állandó kiállitások mellett időszakos bemutatókat is rendeznek különböző népmüvészeti alkotásokból. Ezek lehetőséget nyujtanak arra, hogy mélyebben megismerjük és külföldön is megismertessük népünk lelkivilágának gazdagságát, müvészi érzékét, mely sokoldalúan tükröződik a használati tárgyak diszmotivumain is.

— Rövidesen lakberendezés kiállitás nyitja meg kapuját, amely mintegy 100 darab értékes, eredeti müvészi tárgyat foglal magába.

KOVÁCS SÁNDOR

(Folytatása a III. oldalon)

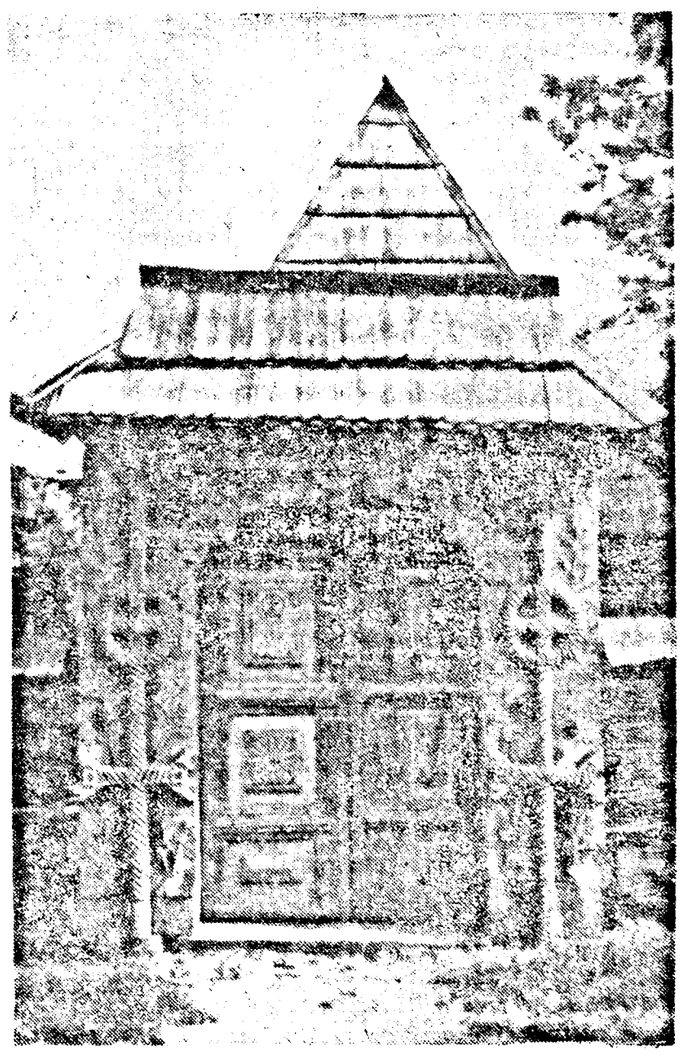

Máramarosi kapu.

A román filmművészet nagy sikere

MIHAI VITEAZUL

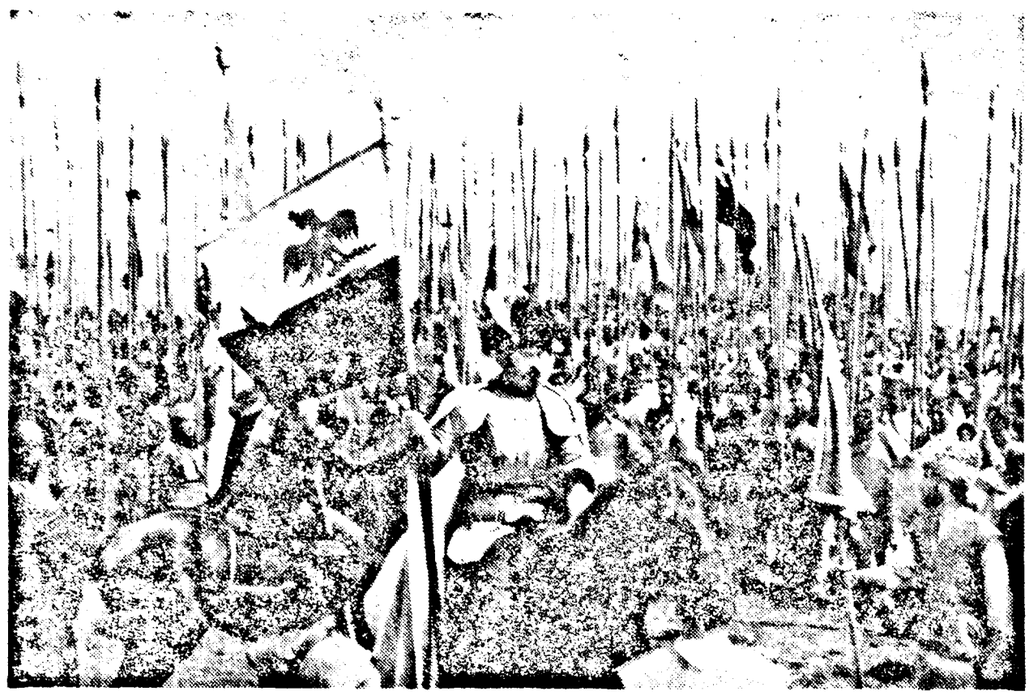

A kétrészes, panorámikus, színes SZERZŐI FILM kétségtelenül a román „hetedik művészet" legnagyobb MUALKOTÁSA. Nem hiányzik belőle a látványosság, de ez semmiképpen sem takarja el a mondanivalót. A kor atmoszféráját és napjainknak szóló üzenetét harmonikusan kapcsolja egybe. A közönség számára olyan történelmi személyiség portréját rajzolja meg, amelyet az iskolai tankönyvekből, tanulmányokból ismer, s a monda „lelkéből" maga elé tud idézni ugyan, de egyéniségének jellemző vonásait, sajátságos és bonyolult összetevőit képi megfogalmazásban most először láthatja így.

Ez a megfogalmazás a példakép nagyszerű erejével hat. Benne egy eszme szimbóluma testesül meg s ez az Egyesülés, a függetlenségi harc hagyományainak folytatása, a román nép társadalmi egyenlőségert vivott küzdelme, amelynek napja igazán az évezredes álmok megvalósulásaként az augusztusi felszabadulással ragyogott fel s hazánk jelenkori történelmében teljesül ki.

A film a hazafiság hősi eposza. Mit ad a művészet eszközeivel a néző történelmi-társadalmi ismereteihez? A kérdést talán éppen Mihai Viteazul egyéniségének sokoldalu ábrázolásával közeliti meg. A közönség emlékezetébe zarja a „kard poétáját, a rajongót és álmodozót" — ahogy Iorga jellemezte —, a nagy hadvezért, gondolkodót, lázadót, a kiváló diplomatát és politikust, az ujjászületés emberét. Portréja a kor tablójába illesztve kiemelkedik kortarsai közül — akik nem képesek megérteni —, mert küzdelmét végig, a célba jutásig tantorithatatlanul meg akarja vivni. A film különböző helyzetekben s különböző megvilágitásban mutatja be. Mihai Viteazul a Habsburg és török birodalom között örlődő, fennmaradásáért élet-halal harcot vivó roman országok perspektivájából, a családi drama, országaval és Európával való kapcsolatából magasodik elénk. Olyan hős, aki korát megelőzve ismeri fel a roman nép erőt, dekeit s töretlen akarattal tantorithatatlan céltudatossaggal statuál történelmi példát az utana következő nemzedékeknek is.

TITUS POPOVICI forgatókönyve nem a részletekhez, hanem a lényeg, a történelmi tények irányához való ragaszkodás jegyében született. A dramaturgiai egység nem dokumentumok felsorakoztatását, de a süritést, a történelmi események vörös fonalához való ragaszkodást, a kor és időszerüség gondolati, eszmei hüségét igényelte.

SERGIU NICOLAESCU folytatta és tovább fejlesztette a Dákok című filmben felhalmozott tapasztalatait. Nagy sulyt fektetett rendezésében azokra a jellemző részletekre, amelyek képesek kialakitani a korról az összkepet A Mihai Viteazulnak kétségtelenül korhangulata van Elénk tarul egy hazafias szazad szines, élettel teli atmoszféraja, mentalitása, felelevenednek szokasai.

Érzelmi és izgalmas töltetével kiemelkedik néhany nagy részlete a filmnek: a gyulafehérvari bevonulas humanuma (felülről fényképezés, Mihai fehér lova és hofehér palástja, az öregasszony aldása: „értünk éljen") megkomponálásával, Mihai megkoronázasa, a moldovai templomban, a festőiség értékével hat. Az ősi román civilizáció (épitészet, a papok ruháinak ornamentikája, a freskók) s a fejedelemasszony és fiának megjelenitése a képzőművészetre, az ikonfestészetre emlékeztet. Nincs egyetlen csatajelenet sem, amely a másikra hasonlitana. Grandiózusak a tömegek mozgása s a háboru félelmetes képei.

AMZA PELLEA és SERGIU NICOLAESCU együttmüködésének dicsérete Mihai Viteazul portréja. Amza Pellea élete nagy szerepét alkotta meg. Fizikai megjelenésében is nagyszerü, de a szemében lángoló tüz, a belső „égés" lelki küzdelmeit is érezteti. Ugy alakitotta Mihai Viteazult, ahogy a történelemből, a legendákból ismert: „aszkéta alkat, belső lángoktól égetett, félelmetes az igazság keresésében". A hőst fejlődésében ábrazolja, a kifejezés és érzelem széles skáláján.

A film jellemrendszere Mihai Viteazul köré épült. IOANA BULCA (Stanca fejedelemasszony) egyéni vonasokkal rajzol szep és tragikus kitöréseivel hiteles portrét. OLGA TUDORACHE, Mihai anyja szerepében, szigor és mély szeretet érzelemgazdagságát szólaltatja meg. IRINA GARDESCU kissé mostoha szövege ellenére is látványos, szépsége megkapó. ION BESOIU (Báthory Zsigmond) tultesz eddigi filmszineszi teljesitményén. EMMERICH SCHÄFFER Basta gőgjét, gyilkos intrikáját, KOVÁCS GYÖRGY (Bathory András) a kissé tulértékelt jezsuita-politikus szerepét, FLORIN PIERSIC, ILARION CIOBANU, SEPTIMIU SEVER (Buzești fivérek), SEBŐK KLARA (Bathory Krisztina) szerepét illetékes kompozíciókként állitják elénk. Külön is dicséret illeti a rendező-színészt, SERGIU NICOLAESCUT nagyszerü Szelim pasa alakitasáért. Megkapó például a Călugăreni-i csatában, ahogy barátjaert, Mihai Viteazulért szurkol

Külön fejezetet érdemelnének GEORGE CORNEA virtuóz felvételei és OLAH TIBOR cselekményt és jellemet alahuzó, szinte észrevetlenül illeszkedő világszinvonalu zenéje.

A Mihai Viteazul a román filmművészet magasba ivelésének bizonyitó példája, Hazafiságra nevel, a szocialista tudat alakitasához járul hozzá.

MÓZER ISTVÁN

A dicsőség órájában

(Folytatás az I. oldalról)

A férfi kórus nyitotta meg az előadast, hazafias daloikat, népdalfeldolgozásokat énekeltek IORGU LINA vezetésével. Meglepetésként hatott a szólamok harmonikus egybehangzása, a felkészülés magas nivoja. Pártunkat, szocialista jelenünket köszöntő szavalatokat hallhattunk MARICICA VLAD, DAN DOLCU, VASILE PIUIAN előadásában.

Arad mükedvelő életében számottevő jelentősége van a Vagongyár munkasklubja tevékenységének. Ezt láthattuk az ILIE BUTARU rendezte irodalmi összeállitásban is. Nem először volt alkalmunk felfigyelni a kitünő előadókra, hiszen a csoport a Ion Luca Caragiale biennalis amatőr szinjátszó fesztivál országos döntőjen is képviselte megyénk müvelődési rangját.

A legnagyobb sikert a hires vagongyari népi együttes aratta, amely a mükedvelők országos fesztiváljának megyei szakaszan eddig meg soha nem adta az első helynél alabb. A vagongyári dolgozók üzenetét tavaly elvitték a Litoral'71 elnevezésü VI. országos folklorfesztivalra is, ahol országra szóló sikert arattak. A NICU NEDELCU vezette népi zenekar a Maros és a Körös menten élő emberek népi zenéjét tolmácsolta, a legváltozatosabb feldolgozásban. Ki kell emelni IVANCA PERUȘCĂ koreográfus érdemeit, aki fáradhatatlan irányitó tevékenységével olyan tánccsoportot tanitott be, amely hivatásos szinten is helytállna. A nadabi tanczene, vagy a magyar és német tánc, például, szemléletesen bizonyitotta azt, hogy románok, magyarok, németek és más nemzetiségüek vállvetve dolgoznak és szórakoznak, müvelődnek együtt. Évfordulóhoz méltó előadás volt, ünnepet jelentett a szocialista munkában élenjáró vagongyari dolgozóknak, akik munkatársaik lelkesedését vastapssal jutalmazták.

Nyitott SZEMMEL

1. Városunkban sokan keresik fel a Sănătatea közfürdőt és megelégedéssel nyugtázzák az itt tapasztalható változásokat. Az utóbbi időben ugyanis tatarozták az épületet és bizonyos belső átalakitásokat is végeztek. Igy a többi között ujabb négy kabint szereltek fel káddal, ahol a legjobb körülmények között fürödhetnének a vendégek. Igen, csak fürödhetnének, ugyanis a két káddal felszerelt, a legkényesebb igényeket is kielégitő helyiségeknek egy „apró" hibájuk is van: nem szellőztethetőek s igy a vendégek csak elhasznált, fülledt levegőben fürödhetnek, ha ugyan kedvük van belépni az áporodott levegőjü helyiségekbe. Ajánlatos lenne, hogy a fürdő vezetősége mielőbb megoldja a kabinok szellőztetésének kérdését (a problémát már tanulmányozták és könnyen kivitelezhetőnek találták), mert csak igy tölthetik be az uj kabinok céljukat: a közönség jobb kiszolgálásának biztositását.

2. Többször közzétettük már lapunk hasábjain az UTA kolonia környékén lakók panaszát: a közelben nincs egyetlen nyilvános telefon sem. Az Aurel Vlaicu uti postafiók este 8 órakor bezár.

A municipiumi postahivatal eleget is tett a környék lakói kérésének és a télen felszerelte az UTA park elején a nyilvános telefont. A készülék azonban a beszélni kivánokat egyenletesen bugó hivóhanggal trófálja meg. A kivánt számot egyáltalán nem kapcsolja. Kérdésünk: mit ér a telefon, ha nem használható?

3. Bélzerinden lakik a notórius iszákos és verekedő hirében álló **Must Lajos.** Ha felőnt a garatra, nincs ember, ki megállhat előtte. Az élő fába is beleköt. Csendháboritásért, verekedésért már nem egyszer megbirságolták. Legutóbb is 500 lejébe került féktelen „jókedve".

4. Nem különb a Deákné vásznánál **Parasca Teodor** micskei traktorista. Kedvenc tartózkodási helye neki is a kocsma. És egy-két pohárkánál nem szeret megállni, nem tartja férfias szokásnak. A multkoriban is szeszgőzös fejjel ült fel a traktorra. Baleset szerencsére nem történt és Parasca meguszta ezer lej pénzbirsággal és vezetői jogositványának egy havi felfüggesztésével. Az eset figyelmeztetőül szolgál az mtsz vezetőinek is: nézzék meg jobban, kire bizzák a traktort.

TALLÓZÁS

Contemporanul

1971. április 9.

A filmgyártásunk jövőjéről országszerte kibontakozott vitának a Contemporanul szerkesztői is helyt adnak. A folyóirat április 9.-i számában Mircea Mureșan nyujt meggyőző érveket arra, hogy filmgyártásunk el tudja érni az évi 20-25 müvészi filmet, s hogy nem kell félni a müfaji gazdagságtól. Anyagi, technikai lehetőségeink, müvészi erőink vannak — állapitja meg „Teremtsük meg a müfajok összhangját" cimü cikkében s kimutatja, hogy felfogásbeli minőségi változásra van szükség.

(k)

A Hét

1971. április 9.

Ismerjük-e jól a magyar nyelvet? „A legmagasabb fórumok vigyáznak, érdeklődnek, segitenek. Nyelvünk érdekében. Miért éppen mi lennénk, akik mindezt elhanyagoljuk?" — kérdezi keserüen-követelően Szőcs Kálmán, A Hét legutóbbi számában. Hadd mondjuk el: örvendünk, hogy Okos György március 19-én megjelent, nyelvi kérdésekkel foglalkozó cikke termékeny vitát inditott. Karmazsin Ferenc — ugyancsak a legutóbbi számban — javaslatot is tesz. Román—magyar gazdasági-ügyviteli szótárra lenne szükség — állapitja meg cikkében, melyben a szaknyelv ismeretének fontosságára hivja fel a figyelmet.

Reméljük, az eszmecsere itt nem áll meg s mindannyiunk számára hasznos következtetésekkel zarul majd.

(k)

Ifjúmunkás

1971. április 8.

Néhány hete, pontosabban a KISZ IX. kongresszusa óta uj állandó rovata van a lapnak: a Figyelnek ránk? A kongresszus határozatainak betüje és szelleme az ifjusági szervezetek hatáskörének, befolyásának fokozódását irányozza elő, a KISZ szerepének növekedését az ifjuság soraiban és a társadalmi-politikai életben egyaránt. A Figyelnek ránk? rovat irásai a különböző területeken dolgozó vagy tanuló fiatalokat foglalkoztató kérdéseket vetik fel és azt, hogy figyelmet fordítanak ezek megoldására. A legutóbbi szám például az Aradi Textilipari Kombinat irgazó és albérletben lakó lányainak a KISZ-szervezet támogatásával megoldott gondjait és még orvosolatlan problémáit feszegeti.

(j)

Viața economică

1971. április 9.

Nyolc modern, változatos profilu vállalatot tömörit a Brassói Teherautókat és Traktorokat Gyártó Központ. Másfél éves tapasztalatok alapján nyilatkozik a vezérigazgató: a termékskála további bővitése, a maximális gazdasági hatékonyság és a termelőfolyamat optimalizálása megkövetelí a perspektivikus, a következő 5-10 évre vonatkozó elképzelések kidolgozását és fokozatos megvalósitását.

A vállalatok mindenikének a rentabilitás, a minőségi mutatók emelésének figyelembe vételével kell szakosodnia, bizonyos termékcsoportokra profilálódnia. Az interj vezérgondolata: csak távlatokban, a nemzetgazdasági érdekek szem előtt tartásával lehet és szabad gondolkodni.

(j)

Tájékoztató

1971
Április
14
Szerda

Napkelte 5.35, napnyugta 18.59 órakor. Az évből eltelt 104 nap, hátra van még 261.

■ 85 esztendővel ezelőtt, 1886 április 14-én született Aradon Toth Árpád, költő.

filmek

DACIA: Mihai Viteazul (8, 12, 16, 20).
STUDIO: Rómeó és Julia (10, 16, 19).
MUREȘUL: Gyanusitott a halott (10, 12, 14, 16, 18, 20).
IEJUSAGI: Florián kapitány (11, 14, 16, 18, 20).
VICTORIA: Léghajóval az Északi Sark felé (11), Hamlet (15, 17, 19).
PROGRESUL (Ujarad): Igy jöttem (17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): A leány, aki tetszik nekem (17, 19)
CFR (Grădiște): Az ember, akit nem lehet vádolni (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MUSORA

LIPPA: Patricia és a zene.
PECSKA: Tiltott övezet.
BOROSJENO: A karácsonyfa.
KISJENO: Alfa Rómeó és Julia.
SZENTANNA: BD működésbe lép.
NAGYLAK: Esténként 11-kor.
KÜRTÖS: Ég és pokol Töték.
PANKOTA: Z.
VILÁGOS: Az arany.
BOROSSEBES: Az apáca.
KÖRÖSBÖKÉNY: A jószerencse malma. Találkozás.
VINGA: Szerafin Frolov szerelme.

rádió

Szerda, április 14.

BUKAREST I.: 6.00—9.30 Reggeli zenés müsor. — 10.30 Tudományos adás iskolásoknak. — 11.05 Hughues Aufray énekel. — 12.10 Világhirü román énekesek: Dan Iordăchescu. — 13.27 Zenés fejtörő. — 14.00 A hét zeneszerzője: Theodor Rogalski. — 14.23 Könnyüzene. — 16.30 Ion Vasilescu szerzeményeiből. — 20.00 George Ivașcu esti jegyzete. — 20.40 Lucreția Ciobanu énekel. — 21.00 Reneszánsz-kori spanyol zeneszerzők müveiből. — 21.30 Slágerparádé. — 22.55 George Cosbuc verseiből. — 0.03—6.00 Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.: 6.00—8.10 Reggeli zenés müsor. — 8.25 Hires előadómüvészek: Yehudi Menuhin. — 9.35 A Doina Moldovei népizenekar müsorából. — 11.00 Népek zenéjéből. — 12.30 Részletek román operettekből. — 13.15 Déli hangverseny. — 14.05 Könnyüzene. — 15.30 Rádióiskola. — 16.50 Orvosi tanácsadó. — 17.50 Lirai intermezzo. — 19.05 Rádióegyetem. — 19.20 Könnyüzene. — 20.15 Rádiószinház. Paul Everac egyfelvonásosa. — 21.00 A Román Rádió-Televizió szimfonikus zenekarának hangversenye. — 0.41 Jean Absil: Szvit.

A BUKARESTI RADIO MAGYAR NYELVU ADASA

Délelőtt 11 óra 20 perctől — 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 50 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

A KOLOZSVÁRI RADIÓ MÜSORABÓL

ROMAN NYELVEN: 6.00 Falurádió. 17.45 Hangos hiradó. 17.55 Népi táncok. 19.10 A studió vendége: Ștefan Pascu, a Babeș-Bolyai Tudományegyetem rektora. 18.30 Irodalmi antenna — közreműködik Mircea Zaciu. 18.50 Esti hangverseny. — Honegger V. szimfónia. 19.20 Alfred Murgul Sperber verseiből.

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Hirek, kereskedelmi ujdonságok, uj könyvek. 6.40 Reggeli muzsika. 6.55 A hallgató kérdez — a studió válaszol. 16.30 Hangos hiradó. 16.40 Nőkről-nőknek: Simon Margit. 17.00 Barangolás zeneországban. 17.20 Az irodalom hullámhosszán — temesvári beszélgetés Endre Károllyal. 17.30 Hazai körkép: Doftána.

Április 11 és 20 között országszerte beoltják gyermekparalizis ellen az 1969. november 1. és 1971. február 28. között született gyermekeket. Az oltást cseppek formájában kapják a gyermekek a területi egészségügyi körzetekben.

IRODALMI VETÉLKEDŐ

Az idén is sor került a tanulók hagyományos irodalmi vetélkedőjére, amelyet az Oktatásügyi Minisztérium, a Nyelvtudományi Társaság és a Kommunista Ifjusági Szövetség rendezett. A 26 000 tanulót mozgósító rendezvénynek különleges jelentősége van az idén, mivel azoknak az akcióknak a sorában zajlott le, amelyeket a Román Kommunista Párt megalakulása félszazados évfordulójának tiszteletére rendeznek országszerte. Három központban, Bukarestben, Szebenben és Kolozsvaron tartották meg a verseny záró szakaszát.

Az aradi diákok is részt vettek a döntőn. A német nyelvü irodalmi versenyre négy tanuló utazott Szebenbe Felkészülésüket egy harmadik helyezés — Andree Hedvig, IV. B. évfolyam, és Gross Miklós, III. B. évfolyam (mindkettő a 4. sz. Liceum tanulója) — tanusitja. A kolozsvari vetélkedőn megyénkből nyolc tanuló vett részt. Pellegrini Miklós — III. évfolyam (1 számu Liceum) és Szabó László — III. évfolyam (3. szamu Liceum) részesült dicséretben.

Megnyílt a megye tanulóinak képzőművészeti kiállítása

Tegnap délelott nyilt meg a Pedagógusok Házában a megye iskoláinak képzomüveszeti tárlata.

A kiállitáson, melyet a megyei Tanfelügyelőség és a megyei KISZbizottság rendezett, az iskolai rajzkörök tagjai, valamint a zene- és képzomüvészeti liceum legtehetségesebb növendékei állitottak ki munkáikat.

Községszépítés

Sobarsinban 120 asszony vett részt a hazafias munkában. 850 folyóméter árok tisztitását végezték el, bemeszeltek 1120 fát, 500 rózsatövet neveltek, hogy kiültessék a virágágyásokba. A községhez tartozó Pîrnești-i, Hălăți-i, Troaș-i és Găprioara-i asszonyok 3150 önkéntes munkaórájának értéke 32 500 lej megtakarítást jelent.

Egészségügyi tudnivalókat

tartalmaz az a könyvecske, amely a közeljövőben jelenik meg 30 000 példányszámban, az Arad Megyei Egészségügyi Igazgatóság gondozásában s a kisgyermekes anyáknak nyujt felmérhetetlen segitséget. Két fejezete részletesen tájékoztat az általános egészségvédelmi szabályokról, tartalmazza a kisgyermek — 3 éves korig — életmódjának, táplálkozásának, gondozásának legfontosabb tudnivalóit, gyakorlati tanácsokat ad.

Az erdészeti hivatalok dolgozóinak a feladata a „zöldarany", az erdők kincsének ápolása, gondozása, felujitása. Az Erdészeti Felügyelőségnél tudtuk meg, hogy megyénkben ebben az évben több mint 8 millió lejt forditanak beruházásra, régebbi erdőterületek felujitására és uj telepitésekre. Ilyen munkát összesen 1670 hektáron kell elvégezniök, amiből 1440 hektár teljesen uj telepités. A terv szerint a tavaszi és koranyári időszakban 1450 hektárnyi területen kell felujitást és uj telepitést végezniök. Ebből 1240 hektáron tobozos-tüleveles, illetve más gyantás fát ültetnek. Április elejéig 1160 hektáron végezték el az ide vonatkozó feladatokat: 1000 hektáron uj telepitést és 160 hektáron erdőfelujitást. Jelentős eredménynek számit, hogy 400 hektáron olyan fajtajákat ültettek, amelyekből eddig a megyében igen kevés volt, de amit — gazdag cellulóztartalma miatt — az ipar egyre nagyobb mennyiségben igényel. Ezek: a lucfenyő, a törpefenyő és a nyárfa.

televizió

Szerda, április 14.

18.00 Zenés szórakoztató müsor
18.30 Gazdaság, tudomány, vezetés.
19.00 Népi táncok
19.10 Pronoexpressz-huzás
19.20 1001 este — gyermekeknek
19.30 Hiradó
20.00 Ötven év — ötven visszaemlékezés
20.15 Filmarchivum: A titkos ügycsomó
22.00 Nemzetközi szemle
22.30 Zenekedvelőknek.
22.50 Hiradó

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, április 14-én változó idő napközben felhős égbolttal. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő északi szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 és plusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 14 és 18 fok. Reggel helyi dérképződés.

Várható időjárás április 15-én és 16-án: változó idő napközben felhős égbolttal. A hőmérséklet az időkoz elején állandósul, majd lassan emelkedik.

szinház

CSÜTÖRTÖKÖN, április 15-én *Diluviul* (F bérlet). (Április 17 és 20 között az Aradi Állami Szinház a Magyar Népköztársaságban vendégszerepel.)

bábszinház

VASÁRNAP, április 18-án délelőtt fél 11 órakor: *Lie.*

FIZESSEN ELŐ A Vörös Lobogóra!

Az aradi PRECIZIA szövetkezet
4. számú elektromechanikai osztálya
Ciocirliei utca 6. szám
vállalja
— autosz fon patronok töltését és javítását
Naponta 8-13, és 16-18 óra között.
(277)

Az Aradi Szesz- és Élesztőgyár
Aurel Vlaicu ut 274—276. szám
sürgősen alkalmaz
— osztályvezetőt a könyvelési, pénzügyi és ármegállapitó osztályra,
— raktárosokat a göngyöleg-csomagoló raktárba
Tanulmányi és munkaidő feltételek a 914/1968. sz. MTH értelmében.
Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt.
(278)

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK

Megtalált út

Tizenkilenc évvel ezelőtt uj tanitónő érkezett Pécskára, friss diplomaval a zsebében. Idegenül álltak egymással szemben: a tanitónő és a nagyközség lakói. A gyerekek azonban, akiket tanitott, feloldották a kezdeti, egymást „felmérő", egymás erényeit, hibáit kutató feszült hangulatot. Közel két évtized telt el azóta. Büte Gabriellát, a 2-es számu Liceum III-IV. osztályosainak tanitónőjét ma már mindenki ismeri Pécskán. És tiszteli. Értékelik nemcsak eredményes oktató-nevelői munkáját, de gyümölcsöző társadalmi tevékenységét is. Lelkes nőmozgalmi aktivista — évek óta a községi nőbizottság elnöke, — beválasztották a községi pártbizottság irodájába és mint néptanácsi alelnök az egészségügyért, a községépitésért felel és a kiskorunk problémáival is ő foglalkozik.

... Az igazgatói iroda egyik csöndes sarkába huzódtunk beszélgetni a nagyszünetben.

— Régen nem irt a lapunk — róvom fel — hisz még egy-két évvel ezelőtt egyik legaktivabb sajtólevelezőink közé tartozott...

Védekezik, de ugy, hogy azt akár szemrehányásnak is vehetem.

— Emlékszik még, hogy körülbelül három éve megalakult nálunk a lap fiókszerkesztősége. Tagja voltam én is. Irtunk akkoriban rendszeresen rövidebb-hosszabb tudósitásokat. Egy idő óta azonban senki sem törődik velünk. Hanyagabbak lettünk mi is.

Rövid csend telepszik közénk, aztán témát változtatunk. A nőbizottság tevékenységére terelem a szót, megemlitem, hogy hozzánk is eljutott a jól müködő lektoratusok, a pécskai téli esték hire. Felderül az arca. Erről valóban rengeteget tud mondani.

— Szinte sajnálom, hogy vége a télnek. Faluhelyen tavasszal kezdődik a kerti, mezei munka. Az asszonyok teendői megsokasodnak. Nemigen jut idő olvasóköri összejövetelekre. Pedig nagy sikerük volt a lektorátusoknak, a gyermekek, sőt a férjek is elkisérték az asszonyokat egy-egy köri ülésre. Vonzotta őket a változatos tematika, a vidám, családias — a hajdani fonókat idéző — hangulat. A témák egy részét a pártévforduló eseménye köré csoportositottuk: az illegalitásban harcoló kommunista nőkről, Donca Simoról, Olga Bancicról, Ocskó Terézről tartottunk érdekes előadásokat; a grivicai hős munkásokról szóló előadást diafilm vetitésével illusztráltuk. Igen népszerüek voltak a könyvismertetők, irodalmi estek, melyek egy-egy nagy irót, költőt hoztak emberközelbe. Nagyon tetszett Sütő András: Anyám könnyü álmot igér cimü regénye, amelyből részleteket is felolvastunk. De emlithetném a Slavici, a Csehov, a Gogol, a Mikszáth-estet, a verses délutánt, amelyen a pártnak ajánlott, a pártról szóló költemények hangzottak el; vagy a gyermeknevelléssel kapcsolatos Aki tud — nyer vetélkedő sikerét.. Kiss Ilonka, Kurunczi Irén, Petran Aurora tanitónők igaz lelkesedéssel, odaadással, ötletességgel irányitották az olvasóköri tevékenységet.

Nem szakitottam félbe. Jó hireket mindig szivesen hallgat az ember.

Persze, a tavaszi-nyári hónapokban sem fognak unatkozni a pécskai asszonyok keveske szabadidejükben.

— Idén is megszervezzük a községszépitési versenyt, — biztositott Büte Gabriella.

Már becsengettek, s mi még mindig beszélgettünk. Csak amikor szabadkozva elköszönt és sietett a tanáriba a katalógusokért, jutott eszembe, hogy én a pécskai nőbizottság elnökéről akartam irni.

Csakhogy az elnöknő saját magáról igen keveset mondott, annál többet a nőbizottság tevékenységéről. De talán ez róla is többet árult el.

B. MANDITS KATALIN

Az Arădeanca gyárban készült babák nemcsak az országban, de a határokon tul is igen keresettek. Az ügyes tervezők ugy válogatták ki a babák ruháját, hogy az mindenkivel megismertesse és megszerettesse a jellegzetes hazai népviseletet.

Biztosítsuk a tűzesetek megelőzését

Ha a tüzesetek statisztikáját tanulmányozzuk, kitünik: tavasszal feltünően nő azok száma vidéken, a községekben és a falvakon. Ebben az évszakban, de különösen aprilisban, nagyobb a tüzveszély a mezőgazdaság szocialista egységeiben, az egyéni parasztgazdaságokban, a gabona- és takarmányraktarakban, az egyéb gazdasági épületekben és az erdőkben egyaránt. A magyarazat sokrétü a hőmérséklet olykor hirtelen emelkedik, és igy kiszarad, gyulékonnyá válik a fákról összehullott levél, a fü is szaraz, keves a csapadék, de gyakori az erős szeljaras. Ebben az időszakban tehat a figyelmetlenségből, gondatlansagból eloltatlanul hagyott szabad tüz, az eldobott egő cigarettavég stb. könnyen nagyobb területre kiterjedő tüzet is okozhat.

Most dolgoznak a kertekben, égetik a szaraz szemetet, leveleket, gallyakat, és sajnos olykor felügyelet nelkül hagyjak a tüzet. Eleg, ha kisebb szel kerekedik s a tüz könnyen továbbterjedhet De tüzveszélyes a felügyelet nelkül hagyott gyermekek jateka is. Tüzveszélyt okozhat meg a parazsló hamunak a kertekben való elszórasa, a nyitott feszelekben berendezett nyarikonyhák és az improvizált villanyvezetékek használata. Az erdőkben, az itt dolgozókon kivül tüzet okozhatnak a gondatlan, ügyelmetlen természetjarok, turisták is, és igy nagy kara szarmazhat a nemzetgazdaságnak.

Mindezt figyelembe veve, időszerü a szükséges megelőző intézkedések megtetele. Felelősségteljes feladatok harulnak ilyen iranyban a községek és falvak tüzvédelmi bizottságaira és az önkéntes tüzoltó csoportokra. Ismerve az adottságokat, a legtüzveszélyesebb helyeket, felül kell vizsgalniuk az összes gazdasági épületeket. A helyi párt- és állami szervek támogatásával be kell vonni ebbe a munkaba a néptanacsi képviselőket, a tanügyi kadereket, a milicia szerveit, hogy kellő eréllyel és hozzaértéssel szamolják fel a tüzveszélyes helyeket.

Az önkéntes tüzoltó alakulatok parancsnokainak és helyetteseiknek ellenőrizniük kell azt, hogy miként gondoskodtak a tüzesetek megelőzéséről és leküzdéséről az amv-kben, mtsz-ekben, a haztáji gazdaságokban, iskolákban, óvodákban, egészségügyi körzeteknél, a fogyasztási és kisipari szovetkezetek mühelyeiben, raktaraiban és igy tovabb. Különös gondot kell forditani az allattenyesztesi farmok tüzbiztonságara

A tüzvedelmi bizottsagok elnökei, a tüzoltó csoportok parancsnokai, a községi neptanacsok elnökei, a gazdasági egységek vezetői időnként szervezett módon ismertessek a lakossaggal a tüzesetek megelőzését szolgáló legfontosabb feladatokat és ha valahol megszegik az ide vonatkozó törvényeket, büntessék meg a vetkeseket.

Gondoskodni kell a tüzek eloltására szolgáló gépek és egyéb eszközök rendbehozataláról, valamint megfelelő mennyiségü viz és egyéb oltóanyagok tárolásáról a tüzveszélyes helyek közelében.

Igen nagy a tüzveszély tavasszal az erdőkben. Éppen ezért itt különleges intézkedéseket kell foganatositani. Az Erdészeti Felügyelőség, az erdészeti hivatalok, a kitermelő egységek vezetőinek, a néptanácsok végrehajtó bizottságainak és az összes helyi szerveknek felül kell vizsgálniuk és időszerüvé kell tenniük az ide vonatkozó müszaki-szervezési tervet és a gyakorlatban maradéktalanul valóra kell valtaniuk azt. Elsődleges feladat a kitermelő egységek, a vagterek brigádosainak, az erdőkerülőknek, az erdőmunkasoknak, a pásztoroknak, az egész lakosságnak az erdei tüzesetek megelőzésére szolgáló ismeretekkel való felvértezése.

Ha kellő felelősségtudattal járunk el, akkor sokat tehetünk a tavaszi időszakban gyakori tüzesetek megelőzése és az esetleges tüzek gyors, operativ eloltása érdekében. Ezzel saját magunk anyagi javait és a nemzetgazdaság vagyonát óvjuk, védjük. Ez pedig elsőrendü állampolgári kötelesség.

CUZMANOV GHEORGHE
alezredes, az Arad Megyei Tüzoltócsoport parancsnoka

Fiatalos, praktikus

Az újdonságok bemutatójának margójára

Jóformán még el sem ült a két estén at tartó divatbemutató izgalma, városszerte beszélnek még az eseményről, az ötletes, kivaló szervezésről. A tavaszi-nyari ruhatarak atvizsgalasánál éppen a bemutaton látott szempontok érvenyesülnek, a nők az uj divatkövetelmenyek szerint frissitik fel azokat.

A divat uj szakkifejezéseivel mar regota ismerkedünk. Most, a gyakorlatban is láthattuk szinte valamennyi vallfaját. A mini, mixi, midi, maxi ruhákat, kabátokat, kosztümöket. S hogy nem könnyü eligazodni ebben a csupa ni-betüs rengetegben, arra a bemondó többszöri bakija is példa. (Például mixi helyett legtöbbször maxit mondott.) A vonal is többféle: van egyenes ruha, lefelé enyhen bővülő trapéz megoldásu. Lattunk azonban derékban elvágott, sőt hosszitott derék-szabásu ruhat is.

A szinek fiatalosak, üdék. A pasztellszinek uralma még mindig tart. A nyári ruháknal a virágos rét friss szinhatását sem tévesztették szem elöl a tervezők.

Az anyagok közül a korszerü, könnyen kezelhető textiliák térhódítása érezhető, a hagyományos szövet, jersey, mellett.

Külön fejezetbe kivánkoznak a Vörös Trikó gyár és Artex szövetkezet kötött holmijai, különösen a könnyü nyári bluzok, a délelőtti, délutáni ruhák. Volt ott kétrészes kosztüm, kabát, s igen ötletes volt az Artex szövetkezet tavaszikabát modellje (bemutatta Viorica Popescu), amely egyetlen mozdulattal a szemünk láttára alakult át a midiből, pelerines, miniszoknyás viseletté. Kedves volt a legfiatalabb manöken leánykaruha bemutatója és az est második részében felvonultatott estélyi ruhák szemléje is. Sok öltönyt, zakót, felöltőt mutattak be a hires aradi szabómesterek kreációiból, a legujabb férfi divat ujdonságokból.

A 103 bemutatott modell közül a laikusnak bizony nehéz a választás. A Készruhagyár (tervező Oprea Margareta és Pollák János), a Libertatea gyár 22 cipőmodellje, (tervező Mackert Lajos), a 11 ujvonalu szemüveg (Progresul Helyiipari Vállalat, tervező Kocsik Lajos, Pollak György, Nagy Ferenc), a 8 esernyő és 2 gyermekkocsi modell (Electrometal), a Higiena szövetkezet 18 hajviselete mind-mind az ujdonsagokról tájékoztatta a nezőket, akik egyszemelyben maguk a vasarlók is. Nem veletlen, hogy a hétfőn délelőtt megtartott értékelésen az ipari cikkeket árusito HKSZ, a termelőegységek, a helyipari képviselőinek jelenlétében már megszületett a megallapodas: nagy tetelekben szallitanak ruhákat, kosztümöket, kötött bluzokat. Az ipar barmilyen mennyisegben elfogad megrendeleseket, a határidőben is megallapodtak, a legtöbb tételt aprilis végéig leszállitják.

Az ujdonságok között méltán képviseltették magukat az Astoria szakacsmesterei (Lénardt Janos, Maghiaru Petru, Miuțescu Victor) és cukraszai (Klemens Imre cukrászmester, Both Erzsébet cukrasz) készitmenyeikkel, amelyekre szinte kivétel nélkül tizes minősitést adtak a fogyasztók.

A szervezés kitünő volt, erről egyébként a kérdőivek bejegyzései is tanuskodnak. A közvéleménykutatásból az az altalanos igény szürhető le, hogy ne csak akkor legyen ilyen kifogastalan a kiszolgalas az Astoriában, ha ... osztályozzak, hanem minden alkalommal.

CZAKÓ MARGIT

Megérkezett Aradra a magyar labdarúgó válogatott

Tegnap este 40 perces késéssel érkezett meg Budapestről a nemzetközi gyorsvonat. A magyar válogatottat varo textilgyári vezetők elmondták, hogy a ma délutáni barátságos találkozón nélkülözni kenyszerülnek az olimpiai válogatottba meghivott Dumitrescut és Popovitsot. A vasárnap komoly sérülést szenvedett Dembrószkyt már kiengedték a kórházból, de ő sem fog játszani Domide viszont — bár erre orvosi engedélye nincs — játékra jelentkezett.

FLORE MIHAI, az UTA elnöke elmondta, hogy Angelo Niculescu szövetségi kapitány megengedte a vörös hajú csatárnak, hogy a magyar válogatott ellen pályára lépjen, és csak esütörtökön csatlakozzék a válogatott kerethez.

— Csapatunk a vasárnapi pontvesztés ellenére sem tört le, a fiuk szeretnének jó játékkal kirukkolni: megigértek, hogy nagyon fognak küzdeni. Erősitést nem kértünk, igy a következő összeállitásban lépünk pályára: *Gornea — Biró, Leretter, Pozsonyi, Kalinin — Domide, Petescu, Brosovszky — Axente, Kun II., Sima* Keszenletben állnak: Nagy, Bătrina, Tusa és Schepp. A stadion kapuit 11 órakor nyitjuk ki és a jegyárusitást is akkor kezdjük meg. A futópályán 200 széket helyeztünk el, ez lesz az I tribün — fejezte be az elnök.

A vonatból elsőként Bene Ferenc középcsatár szállt le. Kijelentette, hogy — bár nem ismeri a vendéglátó csapat erejét — ugy véli, jó mérkőzés lesz. Albert Flórián nehezen szabadult ki az autogramgyüjtők gyürüjéből. A várható csapatösszeállitásról faggattuk, de a világhirü játékos szabadkozva mondta: Ez a szövetségi kapitány dolga. Azt hiszem, játszani fogok.

HOFFER JÓZSEF szövetségi kapitány az autóbuszban készségesen állt rendelkezésünkre.

— *Budapest vagy magyar válogatott színében fognak szerepelni?*

— Magyar válogatott keret! Tizenhat játékossal érkeztünk meg Aradra: Rothermel és Gelei kapusok, Nosko, Páncsics, Kovács József (Videoton), Juhász Peter (Ujpest) hátvédek, Halmosi, Vidáts, Szücs és Karsai középpályások. Fazekas, Bene, Kocsis, Albert, Kozma és Zámbo csatárok. Meszöly sérült, otthon maradt: Dunai III. az utánpótlás keretben játszik.

— *Ismeri az UTA-t?*

— Igen, és nagyon jó véleményem van rola. A textilgyáriak elleni barátságos, előkészületi mérkőzésen taktikai variációkat szeretnénk begyakorolni, nem az eredmény fontos hanem az, hogy alaposan felkészüljünk a Franciaország elleni Európa-bajnoki összecsapásra Ugy hiszem, *jó játek és baráti mérkőzés* lesz.

— *Milyen összeállitásban állnak ki?*

— Ha mindenki vállalja a játékot, a következők lépnek pályára: *Rothermel — Nosko, Páncsics, Vidáts, Juhász — Halmosi, Karsai — Kocsis, Bene, Albert, Zámbó.* Szükség esetén cserélni fogunk.

Az UTA—magyar válogatott mérkőzés 17 órakor kezdődik. Ritter József (Temesvár). Oprita Ion és Crucean Traian fog biráskodni Előmérkőzést az UTA és a Crișul ifjusági csapata játszik.

OROSZHEGYI KÁROLY

A TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ CSOPORTOK TEVÉKENYSÉGÉNEK MÉRLEGE

Borosjenőn

Borosjenő város szakszervezeti bizottsaga plenáris ülésen vitatta meg a közellátásban és az egészségügyi egységekben végzett társadalmi ellenőrzés hatékonyságát. A beszámoló ismertette: az ellenőrző csoportok észrevételei és javaslatai hogyan segitették a fogyasztási szövetkezetek vezetőségét az árualap ésszerübb elosztásában, a kiszolgálás minőségének javitásában. Az egészségügyi egységekben, a segitség a szakszerü kezelés, valamint az orvosi asszisztencia ellenőrzésében nyilvánult meg.

Borosjenőn a közelmultban több kereskedelmi egység uj helyiségbe költözött. A város központjában uj poliklinika épült. Modern felszereles és hozzáértő szakorvos gárda all a betegek rendelkezésére.

A hozzászólók, az eredmények számbavétele mellett rámutattak a társadalmi ellenőrzés hiányosságaira is. Néhány csoport nem teljesitette feladatát. Az ellenőrzés olykor formális volt. Ezért birálták a helyiipari vállalat, az állami mezőgazdasági vállalat, és a tanügyi dolgozók szakszervezeti bizottságát, — sőt a városi tanács végrehajtó bizottságát is, amely másfél év óta nem elemezte az emlitett területeken kifejtett tevékenységet. A társadalmi ellenőrző csoportok ebben az időszakban számtalan hiányosságot és visszásságot észleltek. Megtörtént, hogy a szövetkezeti üzletekből hiányzott néhány élelmiszercikk. Többször, minőségileg nem megfelelő terméket bocsátottak áruba, nem tartották tiszteletben az egészségügyi előirásokat. Az ellenőrző csoportok az üzletek kézi raktáraiban rendetlenséget találtak, a boltban hiányoztak az árcéduláik.

A társadalmi ellenőrző csoportok tevékenységének további javitása céljából a plenáris ülésen több intézkedést fogadtak el. Ilyenek: az ellenőrző csoportok ujjászervezése és tagjaik alapos felkészitése, közös akciók szervezése a végrehajtó büró tagjainak bekapcsolásával, a városi kenyérgyár tevékenységének tüzetes ellenőrzése stb.

Fejlődésünk jelenlegi szakaszában a társadalmi ellenőrző csoportokra mind nagyobb felelősség hárul.

DEHELEAN IOAN,
a Szakszervezetek Megyei Tanácsa Végrehajtó Bürójának tagja

FOLYTATÁSOK AZ 1. OLDALRÓL

A Román Kommunista Párt következetes harca a munkásosztály egységének megteremtéséért

kidolgozott programban szerepelt az ostromállapot, a katonai törvénykezés, a fasizmus elleni harc, valamint a letartóztatott vasuti munkások, az összes román és külföldi antifasiszták szabadon bocsátásáért vivott küzdelem, a háborus készülődések elitélése.

Ujabb sikereket ertek el 1935 novemberében, amikor megegyezés jött letre az RKP vezette Demokratikus Blokk és a Popovici féle Szocialista Párt között, majd ugyanazon év decemberében Tebeaban, Horea tölgye alatt aláirták — az RKP javaslatai alapján — a Popovici fele Szocialista Párt, a Demokratikus Blokk, az Ekesfront és a MADOSZ egyezségét, amelyhez csatlakoztak az SZDP és a Nemzeti Parasztpárt helyi szervezetei is.

Hogy minél szélesebb tömegeket vonjon be a harcba, a Román Kommunista Párt uj együttmüködési formákat keresett az Általános Munkaszövetség keretébe tartozó szakszervezetekkel. 1935—36-ban az RKP KB plenárisának utmutatásai alapján és az Általános Munkaszövetséggel letrejött egyes megállapodások keretében, — amelyekhez csatlakozott az Egységes Szocialista Párt is — az egységes és a független szakszervezetek tagjai fokozatosan beléptek az Általános Munkaszövetséghez csatlakozott szakszervezetekbe és ekképpen letrejött a szakszervezeti egység.

A királyi diktatura, majd később a katonai fasiszta diktatura uralomra jutása után nehezebbé váltak a munkásosztály harcának feltételei, eltörölték még az elemi demokratikus szabadságjogokat is. Ennek következtében megyorsult azoknak a demokratikus erőknek a tömörülése, amelyek ellenezték a szovjetellenes háboru kirobbantását. Az RKP és az SZDP közös szempontjaiból kiindulva — a román nep nemzeti létének megmentése, Románia felszabaditása a fasiszta iga alól, a hitlerista Németország elleni háboru — 1944 őszétől tárgyalások indultak meg a két párt vezetősége között, amelyeken az RKP részéről C. Pirvulescu és C. Agiu, az SZDP részéről Ștefan Voitec vett részt. Április első felében a tárgyalások sikerrel lezárultak és létrejött a Munkásegységfront, amely a fasiszta diktatura megdöntéséért harcoló erők politikai bázisa lett. Közös megegyezéssel ugy határoztak, hogy az Egységfront létrejöttét 1941 május 1-én hozzák nyilvánosságra. A kiáltványban a szervezett munkásság — a kommunistáktól a szocialistákig — felhivta az egesz nepet a fasiszta diktatura megdöntésére, a hitlerizmus leverésére, a szabad, demokratikus és független Romániáért vivott harcra.

A Munkásegységfront hatalmas tömegeket mozgósitott egyetlen politikai program köré s ezáltal az összes hazafias és demokratikus erők egységének gerincévé vált, azoknak az erőknek a gerincévé, amelyek végrehajtották az 1944 augusztusi fegyveres felkelést és megteremtették a népi hatalmat.

1944 augusztus 23 után, s miután helyreállitották a szakszervezeti mozgalom egységét (1944 szeptember 1), rá lehetett térni a munkásosztály akcióegysége tökéletesitési folyamatára, egyesitve a két munkáspártot. Az akcióegység megteremtése azért volt lehetséges, mert az SZDP-ben változások történtek, e pártba uj, demokrata harcosok léptek be, megindult egy ideologiai tisztulási folyamat, a reformista és a politikai egységet ellenző elemeket elszigeteltek és eltávolitották, s igy az SZDP végrehajtó bizottságának 1947 májusi határozata kijelentette: „Ma inkább, mint bármikor, a munkásosztály és az ország előtt álló kérdések nem oldhatók meg másként, mint a két munkáspárt akcióegysége révén".

Másrészt az RKP vezetősége kitartóan harcolt a kölcsönös bizalom és lojalitás légkörének biztositásáért, figyelembe véve az ideológiai, taktikai és szervezeti különbségeket, tartózkodva a dolgok erőltetésétől. Egyébként az RKP az egységes párt létrehozását nem ugy képzelte el, mint a két párt mechanikus összeolvadását, hanem mint elvi alapokon álló, nagyméretü ideológiai meggyőző munka nyomán létrejövő politikai és szervezeti egyesitést és a teljes akcióegység megteremtését.

Ily módon a két párt közötti tárgyalások sikerrel zárultak és az 1918 februári kongresszuson létrejött a munkásosztály politikai egyesitése, ami a leninizmus teljes és végleges győzelmét jelentette a romániai munkásmozgalomban.

A munkásosztály teljes egységének megteremtése véget vetett annak a megosztottságnak, amely több mint 20 éven át tartott a romániai munkásmozgalomban: Ez az egyesités ugyanakkor jelentősen hozzájárult a nemzetközi munkásmozgalom erősitéséhez, mivel Románia egyike volt az első országoknak, ahol létrejött az egységes párt.

A munkásosztály — szocialista társadalmunk vezető osztálya — akcióegységének megteremtése uj lehetőségeket biztositott az összes társadalmi osztályok és rétegek társadalmi-politikai egysége kialakulásának folyamatához, azoknak az osztályoknak és rétegeknek, amelyek a szocialista társadalom epitésében, a nemzetnek a haladás ösvenyére való emelésébe bekapcsolódtak.

Ma, a Román Kommunista Párt diadalos félévszázados fennállása ünnepének előestéjén, s több mint két évtizeddel a munkásosztály politikai egysége megteremtése után vitathatatlan alapigazságnak kell tekintenünk azt a tételt, hogy e követelmény megvalósitása nélkül nem érhettünk volna el sikereket a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom épitésében.

Fába faragott ...

Ezt követően a jelenkori népmüvészeti alkotásokból rendezünk kiállitást. Itt ismerkedhet meg a fővárosi közönség más népek folklórhagyományaival is. Nagy érdeklődéssel várjuk például a perui népmüvészeti gyüjteményt — mondta a Falumuzeum igazgatója.

Sokan látták — tavaly mintegy kétszázötvenezren, a tél folyamán tizenegyezren — a Falumuzeum értékes tárgyait, s megcsodálták ezt a fába faragott, vászonba szőtt világot. S ugy gondoljuk Dimitrie Gusti, Victor Ion Popa, H.H. Stahl a Falumuzeum alapitói elérték céljukat: a gondosan összegyüjtött tárgyak őseink hagyatékának megbecsülésére, szeretetére nevelnek bennünket A külföldi pedig mélyebben betekinthet népünk lelkébe, igazabban megismerhet bennünket, s hirnevünket messze vidékekre, a szélrózsa minden irányába elviszi.

Bírálati cikkeink nyomán

Van már boriték Aradon!

Április 1-i lapszámunkban, a Nyitott Szemmel rovatban irtunk arról, hogy majdnem egy hónapon át nem volt Aradon egyszerü, sima, olcsó boriték. A birálatra küldött válaszában az Ipari Termékeket Árusitó HKSZ azzal indokolta ezt, hogy a gyártó egységnél termelési kiesés volt, s nem küldték a kért mennyiséget. A válaszok arról is beszámolnak, hogy megérkezett már Aradra az első nagyobb tételü boritékszállitmány.

Megbüntették a vétkeseket

Ugyancsak a Nyitott Szemmel rovatban, március 26-án irtunk arról az enyhén szólva furcsa jelenségről, hogy a Közélelmezési Tröszt néhány egységében a (Zărand vendéglőben, a Cafe bárban és a Podgoria bárban) a személyzet a fogyasztók kérésére nem volt hajlandó átadni a panaszkönyvet. A tröszt vezetősége — mint ez válaszukból kitünik — az ügyet kivizsgálta s a vétkeseket (Grindei Ioant, Bonaciu Zoet és Dobrei Mariat) megbüntette. Remélhető, hogy a jövőben ilyen eset nem fordul elő a vendéglátóipari egységekben.

Az első válasz elutasító és ellentmondásos

Olvasóink javaslatára ankéton foglalkoztunk Arad municipium szódaviz és autószifon-patron ellátásával. A cikkre, a minap megkaptuk az első választ (a Közélelmezési Tröszttől). Sajnos a válasz elutasító és ugyanakkor ellentmondásos. Elutasító, mert azt irják, hogy a Tröszt nem vállalja — nem is tartja feladatának —, hogy egységeiben árusitson szódavizet otthoni fogyasztásra. Arról nem irnak, hogy miért csak a rendelt mennyiség felét veszik át havonta a Progresul vállalattól. Mindezek ellenére igérték: beszereznek további 2 ezer üveget, hogy a jövőben jobban elláthassák a lakosságot szódavizzel. Tehát mégis szándékukban van otthoni fogyasztásra is árusitani szódavizet?

NEMZETKÖZI ÉLET

A barátság rózsái

Egy Bukarest municipiumi kertészeti szakemberküldöttség, amely baráti és együttműködési tevékenység keretében Ankarában tartózkodik, részt vett a közkertek és parkok rendezési terveinek kidolgozásában. A küldöttség ugyanakkor hazánkból vitt rózsafajtákat ültetett el a török főváros egyik legszebb parkjában.

A barátság rózsáinak nevezett akció keretében a román szakemberek a parlament épülete körüli gyepszőnyegen rózsatöveket ültettek és román népi motívumu virágágyásokat alakitottak ki.

Ekrem Barlas, Ankara polgármestere, aki megnyitotta az ünnepséget és Grigore Geamănu, Románia ankarai nagykövete rövid beszédet mondott.

A Bolgár KP Központi Bizottságának plenáris ülése

Kedden Szófiában plenáris ülést tartott a Bolgár KP Központi Bizottsága — közli a BTA hirügynökség. A plenum megvizsgálta és elfogadta a párt Központi Bizottságának tevékenységéről szóló jelentést, amelyet Todor Zsivkov, a BKP KB első titkára terjeszt a párt X. kongresszusa elé.

A plenáris ülés a Bolgár KP KB tevékenységéről szóló jelentés kapcsán megvizsgálta és elfogadta a BKP X. kongresszusának határozat tervezetét.

Szigorú intézkedéseket léptet életbe a svéd kormány

Kedden Olof Palme miniszterelnök elnökletével rendkivüli ülést tartott a svéd kormány és elhatározta, hogy szigoru intézkedéseket léptet életbe a tiltott fegyverviselés és az erőszakos politikai cselekedetekben való részvétel ellen. Az ülés után kiadott hivatalos közlemény rámutat, hogy azokat a külföldieket, akik engedély nélkül fegyvert viselnek, kitoloncolják az országból, s ugyszintén kitoloncolják azokat a külföldieket is, akik erőszakhoz vezető politikai tevékenységet folytatnak. A tiltott fegyverviselést és robbanóanyag-tárolást börtönbüntetéssel sujtják. Amint a közlemény rámutat, a rendőrség uj meghatalmazásokat kapott egyének elleni vizsgálat inditására és házkutatásokra.

Az uj kormányintézkedéseket a Vladimir Rolovics stockholmi jugoszláv nagykövet elleni usztasa-merénylet nyomán foganatositották. A nagykövet egészségi állapota továbbra is aggasztó, koponyájából még nem sikerült eltávolitani a fegyvergolyót. A svéd rendőrség eddig négy személyt tartóztatott le a nagykövet elleni merénylet vádjával.

Az ADN hirügynökség jelentése szerint kedden baráti látogatásra Chilébe utazott a Szabad Német Ifjusági Szövetség küldöttsége, élén Gunter Schneiderrel, a Szövetség Központi Tanácsának póttagjával.

KÖZEL-KELET

■ Bahi Ladgham befejezettnek tekinti misszióját ■ Négyes arab csúcsértekezlet kezdődött Kairóban ■ A palesztinai erők kivonultak Ammanból ■ Az USA továbbra is kész fegyvert szállitani Izraelnek

Bahi Ladgham, a jordániai helyzet normalizálását felülvizsgáló Arab Főbizottság elnöke kedden befejezte háromnapos kairói látogatását és Tunisziba utazott. A Főbizottság elnöke Anwar Szadat elnökkel és más egyiptomi hivatalos személyekkel tárgyalt.

Elutazása előtt tartott sajtóértekezletén javasolta a Kairóban megkötött jordániai-palesztinai megállapodás módositását, mint hogy véleménye szerint az eredeti szöveget „tulhaladták az események" — irja a MEN hirügynökség. „Missziomat befejezettnek tekintem — mondotta Ladgham — a további felelősséget a kairói megállapodást garantált országoknak vagy esetleg egy arab csúcsértekezletnek kell vállalnia".

A bizottság tevékenységére utalva, Ladgham rámutatott: Az ammani hatóságok sohasem helyezték előtérbe nemzetközi vállalásaikat belső törvényhozásuknak. Véleményük szerint a jordániai feddainak kérdése csak rájuk tartozik, s a bizottság tevékenységet e belügyekbe való beavatkozásnak tekintették.

★

Kedden Kairóban a Tripoli Charta aláiróinak részvételével megkezdődött a négyes arab csúcsértekezlet. A konferencian részt vesznek a következő államfők: Anwar Szadat (EAK), Moamer El-Gedafi (Libia), Hafez Aszszad tábornok (Szíria) és Gaafar El-Numeiry (Szudán). A UPI kairói forrásokra támaszkodva rámutat, hogy a négy államfő megvizsgálja a négy ország közötti kapcsolatokat, a közel-keleti helyzetet, valamint az ammani hatóságok és a palesztinai ellenállási mozgalom között kirobbant válságot.

★

A Palesztinai Felszabaditási Szervezet vezetősége kedden közölte, hogy kivonta Ammanból harcosainak utolso csoportját, valamint az összes fegyvereket — jelenti a jordániai hirügynökség.

Amint már közöltük, a palesztinai erők még április 3-án utasitást adtak a kivonulásra Jordania fővárosából.

★

Charles Bray, az amerikai külügyminiszterium szóvivője nemrég kijelentette: Már az 1967-es közel-keleti háboru idején világosan kitünt, hogy a politikai rendezés terén mutatkozó eredménytelenség miatt fokozódik a fegyverszállitás e térségbe.

Arra a kérdésre, hogy az USA továbbra is kész-e fegyvert szállitani Izraelnek az ugynevezett katonai egyensuly fenntartására a Közel-Keleten, Charles Bray igy válaszolt: „Ez az álláspontunk".

Osman Olcay, Törökország külügyminisztere és Rauf Denktas, a ciprusi törökök vezére kedden megkezdte tanácskozásait a ciprusi helyzetről. A török külügyminisztériumban folyo megbeszéléseken részt vett Törökország athéni nagykövete és a ciprusi török ügyvivő. A Reuter szerint a tanácskozásokon, amelyek előreláthatólag két napig tartanak, mindenekelőtt a ciprusi török és görög közösség közötti megbeszélések ujrafelvételének kilátásait vizsgálják meg.

Megkezdte munkálatait a nő szabadságáért küzdő nemzetközi értekezlet

Torontoban megkezdte munkálatait a nő szabadságáért küzdő nemzetközi értekezlet. Négy napon át különböző országok nőszervezeteinek 400 küldötte megtanácskozza a nő szerepét a jelenkori társadalomban, és a faji, ideológiai és más kérdésekkel kapcsolatos problémákat. Az értekezlet szervezői Torontót választották a munkálatok színhelyéül, bár eredetileg Washingtonról volt szó. Az amerikai adminisztráció egy szóvivője azonban kijelentette, hogy az USA-ban egy ilyenszerü gyülést megzavarhatnak. Kiemelik, hogy a munkálatokon részt vesz a vietnami, kambodzsai és a laoszi nőszervezetek hat képviselője is.

A szovjet-amerikai Salt-megbeszélések jelenlegi menetének hetedik ülését kedden tartották meg a Szovjetunió bécsi nagykövetségén. A másfél órás ülés konstruktiv szellemben folyt le — mutatnak rá a megbeszélések részvevőihez közel álló források.

A következő munkaülésre pénteken kerül sor, az USA bécsi nagykövetségén.

Az UNICEF ügyvezető tanácsának ülése

Genfben kedden megkezdődött az Egyesült Nemzetek Gyermekalapja (UNICEF) ügyvezető tanácsának ülése, amelyen részt vesznek, 30 ENSZ-tagállam, valamint különböző nemzetközi szervezetek képviselői. A küldöttek megvizsgálják, milyen eredményeket ért el az UNICEF 25 éves fennállása alatt a világ gyermekei anyagi és szociális helyzetének javitásában. Megvitatásra kerül még az UNICEF jövő évi programja és költségvetése, a fejlődő országok gyermekei helyzetének javitását szolgáló intézkedések, valamint több más kérdés.

A dél-vietnami hazafiak bekerítették a 6. amerikai-saigoni tüzérségi támaszpontot

Kedd hajnalban a dél-vietnami hazafiak erős rakétatámadást intéztek egy Saigontól alig 9 kilométerre északnyugatra lévő ellenséges katonai tábor ellen.

További heves harcok dulnak a nemzeti felszabaditási egységek és az ellenséges alakulatok között a 6. számu amerikai—saigoni tüzérségi támaszpont környékén, a laoszi és a kambodzsai határ közelében. Sajtótudósitók jelentése szerint a hazafiak bekeritették a támaszpontot, eltorlaszolva az oda vezető összes utakat. Az utóbbi 24 órában az amerikai légierő bombatámadásokkal próbálta szabaddá tenni a támaszponthoz vezető utakat.

A hazafiak és az ellenséges csapatok között összetüzések voltak a Mekong deltájában fekvő Kien Phong tartományban is.

Az amerikai egyházak képviselőinek nyilatkozata

Az USA vietnami háborúja népszerűtlen, igazságtalan és erkölcstelen

Az USA-beli egyházak képviselői nyilatkozatot tettek közzé, s ebben azzal vádolják a volt demokrata és a jelenlegi republikánus kormanyt, hogy népszerütlen, igazságtalan és erkölcstelen háborut inditott és folytat Vietnamban. A nyilatkozatot átvette az egész amerikai sajtó. A New York Times szerint a nyilatkozat az USA vietnami beavatkozása miatti mélységes aggodalmat tükrözi. A nyilatkozat szerzői elitélik az ugynevezett vietnamizálási politikát, amely nemcsak hogy nem korlátozta a vietnami konfliktust, hanem kiterjesztette a szomszédos Laoszra és Kambodzsára is. Az USA vietnami háboruja — mutat rá a nyilatkozat — durva beavatkozás az indokinai országok belügyeibe. A nyilatkozat szerzői elitélik azt, hogy az USA erejét és befolyását felhasználva igyekszik alakitani egyes nemzetek sorsát ezek akarata ellenére.

Japán

Adatok a haladó erők győzelméről a helyi választásokon

TOKIÓ. — Florea Tuiu, az Agerpres tudósitója közli:

A Japánban lefolyt vasárnapi helyi választások első menetének eredményei igazolják a tokiói haladó erők győzelmét; ez kifejezésre jutott Ryokichi Minobenak, a főváros kormányzójává történt megválasztásában. Minobe három millió 615 299 szavazatot szerzett, s ez az eredmény példa nélküli a japáni választások történetében.

A haladó erők egységfrontja győzelmet aratott Oszaka prefekturában is, amely a lakosok számait illetően, második az országban.

Ryoichi Kuroda a front jelöltje legyőzte Gisen Szatot, aki a választói kampányban csupán az 1970. Oszakai világkiállitás megszervezésével szerzett népszerüségére támaszkodott.

Yokohamában nagy szavazattöbbséggel ujraválasztották Ichiro Aszukata polgármestert, akit a szocialisták és a kommunisták támogattak.

Ami a prefekturai képviseleti gyüléseket illeti a liberális demokrata kormánypárt 44 prefekturában 1417 helyet szerzett, 141-el kevesebbet mint amennyivel a választások előtt rendelkezett, a Szocialista Párt 471-et, 32-vel kevesebbet, a Kommunista Párt 105 helyet, 72-vel többet.

Az öt nagy városban (Tokió kivételével) — Oszaka, Kyoto, Kobe, Nagoya és Yokohama — a kommunistáknak most 52 képviselőjük van a választások előtti 20-al szemben.

A japán sajtó, a haladó erőknek a helyi választásokon elért eredményeit kommentálva kiemeli a baloldali erők koalicióját tekintélyének növekedését, azt a képességüket, hogy elnyerjék a japán választók többségének helyeslését.

Különfélék

A brazil hatóságok országos méretü kampányt inditottak a kábitószer-fogyasztás ellen. A kampányt személyesen Emilio Garrastazu Medici, Brazilia elnöke irányitja. A kabitószer elleni küzdelembe még Pelet, a futball koronázatlan királyát is bevonták. Pele Sao Pauloban a diákok és a tanulók előtt mondott beszédet a kábitószer-fogyasztás ártalmairól. A Mato Grosso dzsungelben lévő titkos marihuana-ültetvényeket kormányutasitásra napalmbombákkal égetik fel.

★

Anglia déli partjain ujból riadókészültségbe helyeztek a parti őrséget, Essex és Kent grófság partjai felé ugyanis ismét nagy olajfoltokat sodornak a hullámok. Az olajfoltok feltehetőleg a 12 nappal ezelőtt zátonyra futott Panther tartályhajóból szarmaznak.

★

Négyhónapos szakadatlan harc után a Hell cég szakemberei sikerült eloltania a mexikói öböl egyik tengeri kőolajkitermelő telepen kitort tüzet. A tüz december elsején ütött ki.

A szondakitörést a szakemberek nem tudták még ezidáig legyőzni, s a kőolaj továbbra is a mexikoi öbölbe ömlik. A társaság közölte, hogy a kitörés erejének csökkentése érdekében egy uj szondat furnak.

★

Vasárnap Limából a perui dzsungelbe indult egy kutatócsoport, hogy felkutassa azt a három tagu expediciót, amelyről már hét hónapja semmi hir nincs. Az expediciós csoport 1970 augusztusában indult utnak, hogy adatokat szerezzen egy kevésbé ismert primitiv indián törzsről. A perui hadsereg januárban szeles körü akciót inditott a harom kutató felfedezésére, de az esős évszak miatt a próbálkozás eredménytelen maradt.

★

Hatalmas felhőszakadások által okozott árviz és földcsuszamlás elszigetelte a perui Amazon-vidéki erdők 5000 lakosát az ország többi részétől. Chachapoyas, Rodriguez de Mendoza, Luya és Bongara tartományokban gyakorlatilag minden tevékenység megszakadt. Az árvizkárosultakkal légi uton tartják a kapcsolatot.

Szemtől szemben...

Nyugati gazdasági körök élénk figyelemmel kisérték Franco Maria Malfattinak, a Közös Piac bizottsága elnökének washingtoni hivatalos látogatását, minthogy az kihatással lehet az USA és az EGK közti kereskedelmi kapcsolatokra. Noha a felek minél kevesebb feltünést szerettek volna a látogatás körül ugyannyira, hogy még szokásos közös közleményt sem adtak ki, a küldetés fontosságát misem mutatja jobban, mint az, hogy Malfattit fogadta Nixon elnök, s az EGK vezetője olyan felelős beosztásu személyiségekkel tárgyalt, mint William Rogers külügyminiszter, Martin Hillenbrand, az európai ügyek helyettes külügyminisztere és Peter Peterson, Nixon elnök gazdasági különtanácsosa.

Záróközlemény hiányában a nyugat-európai gazdasági delegáció tagjai kijelentették, hogy a megbeszélések főként az USA és a Közös Piac közti kapcsolatok távlatairól folytak, de nem tudták elkerülni a felek között fennálló régi keletü érdekellentétek érintését. Malfatti arról igyekezett meggyőzni az amerikai tárgyaló felet, hogy a Közös Piac lemondott a protekcionista törekvésekről, amelyekkel már régóta vádolták. Az amerikai fél azonban ismét felrótta, hogy a Közös Piac agrárpolitikája következtében kiszorulnak a tagállamok behozatalából az EGK országain kivüli exporttermékek. Jólértesült körök szerint az amerikai fél „udvariasan" megmagyarázta, hogy véleménye szerint az EGK továbbra is fenntartja a protekcionizmust, s ezt az állitását a Közös Piachoz tarsult földközitengeri és afrikai országoknak nyujtott preferenciális rendszerrel példazta. Az USA képviselői rámutattak, hogy ez a rendszer sérti az amerikai exportőrök érdekeit. Többek között megemlitették, hogy az amerikai citrusfélék Nyugat-Európába irányuló exportját korlátozzák ezek a preferenciális intézkedések. Noha csak az amerikai citrusfélék 3 szazalékáról van szó, ez a téma minduntalan visszatér az USA sajtójában.

Malfatti is aggodalommal nyilatkozott az Egyesült Államokban mutatkozó protekcionista irányzatokról. A Közös Piac elnöke ezzel kapcsolatban elsősorban a Mills törvénytervezetre utalt, amely az amerikai textil- és cipőipart hivatott védeni.

Jól tájékozott körök szerint azonban nem valószinü, hogy a Közös Piac megbizottja garanciákkal szolgálhatott volna a republikánus kormánynak az EGK „együttmüködési szándékairól", hiszen Anglia csatlakozásának kérdése még nem lezárt ügy, s ha Nagy-Britannia belép, a Közös Piac még zártabb jellegü gazdasági szervezetté válik. Éppen ezért szakértők véleménye szerint, bár Malfatti látogatása során sok szó esett az álláspontok ugynevezett tisztázásáról, nincs kizárva a nemrégi „tyukháboru"-hoz hasonló ujabb kereskedelmi háboruk kirobbanása.

I. SOCACIU

Külpolitikai jegyzet

A külföldi sajtóból

LEGFRISSEBB HÍREINK

Vietnam DK Külügyminisztériumának Hanoiban közzétett nyilatkozata elitéli a thaiföldi hatóságokat, amelyek ujabb és ujabb csapatokat küldenek Laoszba az amerkai imperialisták indokinai háborujának támogatására. Mint a Laoszra vonatkozó 1962. évi genfi egyezmények egyik aláirója, Vietnam DK kormánya szigoruan elitéli a csapat-küldéseket és teljes mértékben támogatja a laoszi nép önvédelmi jogát.

Eduardo Frei, Chile Köztársaság volt elnöke, aki nyugat-európai körutat tesz, madridi sajtóértekezleten kijelentette, hogy egyetért Salvador Allende jelenlegi elnök politikájával. Ujból kijelentette, hogy bizik Chile uj vezetőjében. Eduardo Frei rámutatott, hogy elnöksége alatt a chilei állam átvette az amerikai társaságok javainak 51 százalékát.

Az ENSZ apartheid-bizottsága külön ülésszakon elemezte az 1965. évi egyezmény alkalmazásának eredményeit. Az egyezmény a faji megkülönböztetés bármely megnyilvánulása elleni intézkedések alapelveit tartalmazza. A 18 állam képviselőiből alakult bizottság megvizsgálja még a nem autonóm területeken a faji megkülönböztetéssel kapcsolatos peticiókat és jelentéseket.

Husz szenátorból és 10 képviselőből álló chilei küldöttség az Igazságnak nevezett akció keretében a jövő héttől kezdve látogatást tesz több európai országban. Salvador Allende elnök kezdeményezte ezt az akciót, hogy ezzel megcáfolja külföldi jobboldali elemeknek a chilei népi egységkormány tevékenysége befeketitésére irányuló megtévesztő hireit.

A Malgas Köztársaság egész területén helyreállt a rend, és meggyőződésem, hogy a közrendet továbbra is fenntartjuk — jelentette ki Philibert Tsiranana elnök a kormánypart több tagjával folytatott megbeszélésén. A nyilatkozatra a mult heti incidensek megszünését követően került sor.

Amman környékén az elmult 48 órában hatalmas esőzések és viharok voltak. A jordániai főváros több negyede viz alatt áll, számos lakóház tönkrement. A hatóságok sürgős intézkedéseket tettek a lakosság megsegitésére.

Egy Német DK-beli parlamenti küldöttség, élén Gerald Gottinggal, a Népi Kamara elnökével Varsóba érkezett, hogy a Lengyel Szejm meghivására hivatalos látogatást tegyen Lengyelországban. A parlamenti képviselők között megkezdődtek a hivatalos megbeszélések.

A ceyloni kormányalakulat ok átfogó müveletet inditottak azzal a céllal, hogy megsemmisitsék a felkelők fegyverraktárait a sziget belsejében lévő dzsungelben. Eddig rábukkantak egy fontos lerakatra, amely Colombotól mintegy 50 kilométerre terül el. A kormány rádióállomása felhivta a lakosságot, hogy mind a fővárosban, mind az ország más városaiban tartsa be szigoruan a közlekedési korlátozásokat.

LE MONDE: FEGYELEM, ERKÖLCS ÉS KÁBÍTÓSZER A VIETNAMI AMERIKAI HADSEREGBEN

Amikor a saigoni hadsereg kivonult Laoszból, az amerikai 5. gyalogos hadosztálynak a Khe Sanh-i erőd közelében állomasozó két egysége egy nap négyszer tagadta meg, hogy az ellenség támadásainak tüzében visszaszerezzen egy megrongálódott és elhagyott gépjárművet és helikoptert „Nincs értelme, hogy ezért életünket kockáztassuk" — jelentette ki az egyik katona; az előző napokban a két egység, az ellenség erős támadása következtében, négy embert és több járművet vesztett.

Az elmult évben a parancsmegtagadás mind gyakrabban fordult elő Vietnamban. És ez alól az ugynevezett elit egységek sem képeznek kivételt. Még a hivatásos katonák is haboznak veszélybe sodorni embereiket. Olykor teljes egységek tagadják meg a harcot. Mindez a Vietnamban állomásozó amerikai szárazföldi csapatok moráljának hanyatlását mutatja.

Másik jellemző tünet a kábitószer-élvezés. Az amerikai katonák között — irja a Time egyik saigoni tudósitója — a marihuana ugyanolyan megszokott dolog, mint a rágógumi. Az egyszerü katonák körében jobban el van terjedve a kábitószer-élvezés, mint a fiatal tisztek körében. A mult év februárjában egy katonai biróság három évi börtönre és 15 ezer dollár pénzbüntetésre itélte marihuana fogyasztása miatt Gerald Kehrli ezredest, a Tan Son Nhut saigoni repülőtéren állomásozó amerikai egység parancsnokát. Kehrli 28 éven át a tisztikar példaképe volt, s éppen ezért a büntetés is példás kellett hogy legyen. Az amerikai parancsnokság januárban nagy kampányt inditott a kábitószer-fogyasztás ellen. Az összes katonai egységek parancsnokai utasitást kaptak — létesitsenek különbizottságot a kábitószer fogyasztás és -csempészés ellen, módszeresen pusztitsák a mák és cannabis-ültetvényeket. Hivatalos jelentés szerint tavaly 11 ezer katonát tartóztattak le, illetve hallgattak ki kábitószer-fogyasztás ügyében. Becslések szerint 65 ezer katona fogyaszt többé-kevésbé rendszeresen kábitószert.

Az Army cimü folyóirat — az amerikai szárazföldi hadsereg félhivatalos lapja — januári számában Hamilton Howze nyugalmazott tábornok más aggasztó tényeket is emlit. Mint hangoztatja, a szökések és az engedély nélküli távozások száma igen nagy, a kaszárnyákban a lopás egészen megszokott jelenség, a katonák kézről kézre adják a hadvezetőséggel szembeszálló „illegális" röplapokat, jónéhány egységben a tiszteknek annyi bajuk van a fegyelemmel, hogy el kell hanyagolniuk a kiképzést.

Ide kell sorolni a tisztek és altisztek elleni erőszakos cselekményeket. Egy évvel ezelőtt havonta egy-két ilyen esetet jegyeztek fel, most minden héten történik egy-két eset. A katonáknak ezt a tevékenységét fraggingnak nevezik, s ez abban áll, hogy figyelmeztetésként gránátot dobnak az olyan helyiségbe ahol tisztek vagy altisztek tartózkodnak. Mult év januárjában egy katonai rendőrszázad parancsnokát ilyen gránátos merénylettel ölték meg. A „második vonal" egységeiben meghonosodott az a gyakorlat, hogy minden este elzárják a fegyvereket és robbanóanyagokat. Ezt az intézkedést átvette az Amercal hadosztály is, bár a hadszintérhez közelebb állomásoznak.

Howze tábornok szerint e helyzetért részben a saigoni parancsnokság a felelős, mert takargatni próbálta a bajokat és azzal dicsekedett, hogy nagyszerü eredményeket ért el, pedig ez nem felelt meg a valóságnak. Jelek szerint ennél fontosabb tényező az, hogy olyan háborut folytatnak, amelyet az amerikai nemzet már nem támogat. Megkezdődött a csapatok egy részének a hazaszállitása; a katonak tudják, hogy a visszavonulas folytatódik. Akik maradnak, felteszik a kérdést: miért kell továbbra is ott tartózkodniuk, miért kell veszélyeztetniük életüket.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 124-14, 116 92, 130 87, 135 69, 146-74. Kiadóhivatal: 128 34. Nyomda: 13 0 93, 120-77. Tip. I.P.B.A. 40 168